БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 76 (567)

17 АПРЕЛЬ СЕШАНБА 1956 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Б У Г У Н Г И   С О Н Д А:

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Калининградга келдилар (1-нчи бет).

Индонезия республикасининг Президенти Сукарно СССР Олий Совети Президиумининг Совет Иттифоқига келиш тўғрисидаги таклифини қабул қилди (1-нчи бет).

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 86 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН (1-нчи бет).

КПСС Марказий Комитетининг РСФСР бюросида область ва ўлка партия комитетлари секретарьларининг кенгаши (2-нчи бет).

Ҳ. Нуруллаев. — Партия коллектив раҳбарлигининг ленинча принципи (2 ва 3-нчи бетлар).

Ворошилов номли колхоз а'золари қишлоқ хўжалик артели намуна Уставига киритилган қўшимча ва ўзгартишларни кенг муҳокама қилдилар (3-нчи бет).

Балиқ ови масаласи юзасидан Совет-Япония музокараларига доир (4-нчи бет).

Нерунинг Деҳлидаги митингда сўзлаган нутқи (4-нчи бет).

Финляндияда совет фильмлари фестивали бошланди (4-нчи бет).

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ: **С. Дубровинский.** — Чечак касалига қарши эмлашнинг аҳамияти (4-нчи бет).

Сан'ат кундалиги (4-нчи бет).

Партия ва Ҳукуматимиз Мурожаатига жавобан кўкламги дала ишларини намунали уюштирайлик

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг барча колхозчиларга, совхозларнинг ишчиларига, МТСларнинг, илмий-текшириш муассасаларининг, тажриба станцияларининг ходимларига, агрономларга ва зоотехникларга, қишлоқ хўжалигининг барча ходимларига ва мутахассисларига қарата чиқарган Мурожаати социалистик колхоз қишлоғида янги буюк кўтарилишни вужудга келтирди. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу Мурожаатга жавобан бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб фидокорона меҳнат қилмоқдалар, мамлакатга тобора кўп қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш учун курашмоқдалар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Мурожаати катта сиёсий аҳамиятга эга бўлган ҳужжатдир. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Мурожаати муносабати блан республикадаги партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг вазифалари» ҳақида махсус қарор қабул қилди. Бу Мурожаат 1956 йилги планларни бажариш ва дон, пахта, сут, гўшт, шунингдек бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан КПСС XX с'езди белгилаб берган тадбирларни муддатидан олдин амалга ошириш учун партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг иш фаолияти програмасини чизиб берди.

Областимизнинг илғор колхоз, совхоз ва МТСлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Мурожаатида баён қилинган кўрсатмаларни бажариш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқмоқдалар, кўкламги дала ишларини намунали уюштириш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Янгийўл ва Оржоникидзе районларининг колхозлари Партия ва Ҳукуматимизнинг Мурожаатига жавобан барча имкониятларни тўла ишга солиб, чигит экишда областьда олдинги қаторда бормоқдалар. 2-нчи «Далварзин» совхозининг коллективи 14 апрельга қадар чигит экиш планини 81,2 процент бажариб, ҳар куни 15—16 процентдан ўсишга эришаётир.

Янгийўл районидаги биринчи МТСнинг ўртоқ С. Мусабоев бошлиқ 15-нчи трактор бригадасининг механизаторлари чигит экиш топшириғини муддатидан илгари бажариб, МТСнинг Кўчма қизил байроғини олишга муваффақ бўлди. Бригада механизаторлари 307 гектар ерга сифатли қилиб чигит экдилар. Пискент районидаги Жданов номли колхознинг чигитни биринчи бўлиб экиб тамомлаган ўртоқ Раҳмонқул Мавлонов бошлиқ ва Каганович номли колхознинг ўртоқ Нормат Соипов бошлиқ бригада ерларида чигит бир текис униб чиқабошлади. Ҳозир бригада а'золари ғўзанинг биринчи парваришига тайёргарлик кўрмоқдалар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Тошкент ҳақиқати»нинг бундан аввалги сонида э'лон қилинган қарори район партия комитетлари ва район ижроия комитетларига, МТС ва совхозларнинг директорларига КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Мурожаатини кенг муҳокама қилиш ва колхоз, совхоз, МТС, районларнинг фаолиятига раҳбарлик қилишнинг аҳволи ва бу раҳбарликни яхшилаш тадбирларини қайта кўриб чиқиш мажбуриятини юклайди.

«Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, — дейилади қарорда, — республикадаги партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхоз правлениелари, МТС ва совхозларнинг раҳбарлари КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг ишимиздаги жиддий камчиликлар тўғрисидаги кўрсатмаларидан тўғри хулоса чиқариб олишлари ҳамда республиканинг бутун партия ташкилотини, қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашларини мавжуд хато ва камчиликларни тугатишга, кўкламги экишни, экинларни парвариш қилишни намунали, сифатли ўтказишга, чорва молларини боқиш ва парвариш қилишни яхшилашга сафарбар этишлари лозим, деб ҳисоблайдилар».

Бироқ, область колхоз ва совхозларида кўкламги дала ишларининг ҳозирги аҳволи бу қарорнинг қониқарсиз бажарилаётганлигидан далолат беради. Кўпгина районларнинг партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари раҳбарлари ўтган йилларда йўл қўйилган хато ва камчиликлардан ўзлари учун тегишли хулоса чиқариб олмасдан, топширилган иш учун мас'улият сезмаётирлар ва қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилиш соҳасидаги ўз ишларини КПСС XX с'езди талабларига мувофиқ қайта қурмаётирлар. Шунинг натижасида Октябрь, Мирзачўл, Бекобод, Чиноз, Ўртачирчиқ, Боёвут ва Бўка районларида чигитни энг яхши, қулай муддатларда экиб олиш учун мавжуд имкониятлардан фойдаланилмаётир. Бу районларда, Бушуев номли, «Дружба», «Фарҳод», 1-нчи «Далварзин» ва 4-нчи «Боёвут» совхозларида чигит, маккажўхори ва бошқа экинларни тез сур'атлар блан экиб олиш ва қўлдан берилган фурсатнинг ўрнини қоплаш мумкин бўлсада, ишчи кучлари ва техника воситалари экишга тўлиқ сафарбар этилмаганлигидан сур'ат тобора бўшашиб кетмоқда.

Бекобод, Боёвут ва Бўка районларининг кўпчилик колхозларида экишнинг сифатига жиддий э'тибор берилмаётир, чигит яхши тайёрланмаган ерларга экилмоқда. Масалан, Бўка районидаги Карл Маркс номли, «Сталинград», Молотов номли, Бекобод районидаги Молотов, Мичурин номли, Боёвут районидаги Карл Маркс ва Каганович номли колхозларда ана шундай аҳвол юз берган.

Чигитни энг яхши, қулай муддатларда, агротехниканинг барча талабларига қаттиқ риоя қилган ҳолда сифатли экиб олиш —ҳозирги куннинг жанговар вазифасидир. Ҳарбир гектар ерни чигит экишга пухта тайёрлаш ва экишни сифатли ўтказиш учун район партия комитетлари ва район ижроия комитетларининг, колхоз, совхоз, МТСларнинг раҳбарлари, далачилик бригадаларининг бошлиқлари, механизаторлар ва қишлоқ хўжалик мутахассисларининг роли ва мас'улиятини бутун чоралар блан ошириш, гектарнинг тўлиқ бўлишига эришиш керак.

Областьнинг колхоз ва совхозларида квадрат-уялаб чигит экиш соҳасида мутлақо чидаб бўлмайдиган аҳвол рўй бермоқда. 14 апрельга қадар квадрат-уялаб чигит экиш планининг область бўйича фақат 26,2 процент бажарилиши кечирилмаслик бир ҳолдир. Квадрат-уялаб чигит экишда айниқса Ўртасарой, Ўртачирчиқ, Бекобод, Чиноз, Юқоричирчиқ районлари кейинда қолмоқдалар. Бу соҳадаги қолоқликни тезда тугатиш керак. Ҳарбир агрегатнинг иши устидан қаттиқ контроль ўрнатиб, квадрат-уялаб чигит экиш планининг сўзсиз бажарилишини та'минлаш лозим.

Областьдаги кўпгина партия, совет ва қишлоқ хўжалик ташкилотлари, колхоз, ва совхозларнинг раҳбарлари ўртасида маккажўхори экишга ўтакетган даражада мас'улиятсизлик блан қараш кайфияти юз берганлиги натижасида экиш плани энди 9,1 процент бажарилди. Кўпгина колхозлар маккажўхори экишни пайсалга солиб, энг қулай фурсатларни ўтказиб юбормоқдалар. Бирқанча жойларда маккажўхори яхши тайёрланмаган ерларга экилмоқда. Маккажўхорини менсимаслик каби зарарли практикани бутунлай қоралаш ва бу жуда муҳим экинни экишни 20 — 25 апрельдан кечиктирмай тугаллаш керак.

Сабзавот, картошка ва полиз экинлари экишни ташкил этиш ҳамда боғ ва токзорларни парвариш қилиш соҳасида ҳам жиддий камчиликлар бор. Маҳаллий партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, МТС, совхоз дирекциялари ва колхоз правлениеларининг вазифаси — ана шу камчиликларни тезроқ тугатиб, кўкламги экин экиш планининг ҳамма колхоз, совхоз ва районларда тўла бажарилишини та'минлашдан, мамлакатга тобора кўп қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришдан иборат.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советиниг Мурожаатига жавобан кўкламги дала ишларини намунали уюштирайлик, бутун куч ва моддий-техника воситаларини қишлоқ хўжалик ишлабчиқаришининг барча тармоқларини юксалтиришга сафарбар этайлик!

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Калининградга келдилар

КАЛИНИНГРАД, 15 апрель. (ТАСС). Буюк Британия ҳукуматининг таклифига мувофиқ Англияга жўнаб кетаётган СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Совети Президиумининг А'зоси Н. С. Хрушчев бугун соат 14 дан 20 минут ўттанида махсус поездда Калининградга келдилар. СССР Давлат байроқлари блан безатилган вокзалда Н. А. Булганин блан Н. С. Хрушчевни СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси ва Латвия Министрлар Советининг Раиси В. Т. Лацис, Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Э. Калнберзин, Эстония Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Г. Кэбин, Литва Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Ю. Снечкус, Литва ССР Министрлар Советининг Раиси М. Ю. Шумаускас, Эстония ССР Министрлар Советининг Раиси А. А. Мюрисеп, армия генерали А. В. Горбатов, адмирал А. Г. Головко, КПСС Калининград области комитетининг секретарьлари В. Е. Чернишев, Н. С. Коновалов, Ф. В. Марков, В. Д. Кролевский, область ижроия комитетининг раиси З. Ф. Слайковский, КПСС Калининград шаҳар комитетининг секретари С. А. Бровкин, область ва шаҳар партия комитетлари бюроларининг а'золари, меҳнаткашлар депутатлари область ва шаҳар Советларининг депутатлари кутиб олдилар.

Шаҳарнинг вокзалолди майдонига тўпланган неча минглаб меҳнаткашлари партия ва ҳукуматнинг раҳбарларини самимий табриклайдилар.

Шундан кейин Н. А. Булганин, Н. С. Хрушчев ва уларнинг ҳамроҳлари машиналарга тушиб Балтийскка қараб йўл оладилар.

Шаҳарда, бутун йўл бўйида минг-минглаб кишилар Н. А. Булганин блан Н. С. Хрушчевни қизғин табриклайдилар.

Причалга етиб келинди. Причал яқинида «Оржоникидзе» крейсери турибди. Н. А. Булганин, Н. С. Хрушчев ўртоқлар ва уларнинг ҳамроҳлари крейсерга чиқадилар. Совет Иттифоқи Гимни садолари янграйди. Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўртоқлар матрослар ва офицерлар блан суҳбат қиладилар. Шундан кейин ўртоқ Н. С. Хрушчев кузатиб қолучилар олдида крейсер бортида туриб қисқача нутқ сўзлади.

— Тез кўришгунимизча хайр, деди ўртоқ Н. С. Хрушчев ўз нутқининг охирида.

— Оқ йўл, — деб унга жавоб берадилар.

Соат 17.00 да «Оржоникидзе» крейсери СССР Министрлар Совети Раиси байроғи остида Балтийскдан жўнаб кетди ва Портсмутга қараб йўл олди.

КЕНГ ИСТЕ'МОЛ МОЛЛАРИ САНОАТИ ИШЧИЛАРИ ҚАСАБА СОЮЗИНИНГ С'ЕЗДИ

Кенг исте'мол моллари саноати ишчилари касаба союзининг Москвада бўлаётган иккинчи с'езди 14 апрельда ўз ишини тамомлади. С'ездда тўқимачилик ва енгил саноат корхоналаридаги касаба союз ташкилотларидан сайланган 480 делегат қатнашди.

Касаба союз Марказий комитетининг секретари ўртоқ Новикова с'ездда ҳисобот доклади қилди. Докладда ва музокараларда касаба союз ташкилотларининг ишлари бирмунча яхшиланганлиги кўрсатиб ўтилди, уларнинг ишидаги камчиликлар очиб ташланди.

С'езд ишларида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ А. Н. Косигин қатнашди.

Касаба союз Марказий комитетининг ва ревизия комиссиясининг янги составн сайланди. (ТАСС).

МЕДИЦИНА ХОДИМЛАРИ ҚАСАБА СОЮЗИНИНГ IV С'ЕЗДИ

Медицина ходимлари касаба союзининг Москвада бўлаётган IV с'езди 14 апрельда ўз ишини тамомлади. Касаба союз Марказий комитетининг ва ревизия комиссиясининг ҳисоботи юзасидан бўлган музокараларда делегатлардан 50 га яқин киши сўзга чиқди.

С'езд Марказий комитетнинг ишини қониқарли деб топди.

С'езд ўз қарорида барча касаба ташкилотларига меҳнаткашларга медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш ишида соғлиқни сақлаш органларига бутун чоралар блан ёрдам кўрсатиш вазифасини юклади.

С'езд қарорида социал страхованиени, меҳнатни муҳофаза қилишни, медицина ходимларига маиший ва маданий-оммавий хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирлари кўзда тутилган.

Медицина ходимлари касаба союзининг Устави тасдиқланди. Касаба союз Марказий комитети ва ревизия комиссияси сайланди.

С'ездда ВЦСПС секретари Н. В. Попова ва СССР Соғлиқни сақлаш министри М. Д. Ковригина нутқ сўзладилар. (ТАСС).

Индонезия республикасининг Президенти Сукарно СССР Олий Совети Президиумининг Совет Иттифоқига келиш тўғрисидаги таклифини қабул қилди

СССРнинг Индонезиядаги Элчиси Д. А. Жуков СССРга расмий сафар қилиб келиш тўғрисидаги таклифни яқинда СССР Олий Совети Президиуми номидан ва шахсан К. Е. Ворошилов номидан Индонезия Республикасининг Президенти Сукарно жанобларига топширган эди.

Президент Сукарно бу таклифни қабул қилди ва августнинг охирида СССРга жўнаб кетишга ҳамда 1956 йил сентябрь ойининг биринчи ярмини СССРда ўтказишга тайёр эканлигини билдирди. (ТАСС).

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 86 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Суратда: Кремльдаги Министрлар Советининг биноси. Бу ерда Владимир Ильич Ленин ишлаган ва яшаган эди.

И. Душкин фотоси.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЛЕНИН КУНЛАРИ ОЛДИДАН

16 апрельда Тошкентда, Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида пропагандистлар ва докладчиларнинг умумшаҳар йиғилиши бўлди. Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари З. Р. Раҳимбобоева В. И. Ленин туғилган куннинг 86 йиллиги тўғрисида доклад қилди. (ЎзТАГ).

* * *

Тошкент шаҳар ижроия комитети ҳузуридаги маданият бошқармаси ва лекция бюроси В. И. Ленин туғилган куннинг 86 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бирқанча тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Шаҳарнинг 8 районидаги маданий-оқартув муассасалари ва кутубхоналарида В. И. Ленинниng гениал асарлари қўйилган китоб витриналари ҳамда унинг революцион фаолиятига бағишланган китобхонлар конференциялари, фото-виставкалар ва фото-монтажлар ташкил қилинаётир.

Лекция бюроси эса шаҳар саноат корхоналари ва маҳаллаларда Ленининг революцион фаолиятига бағишланган 150 дан ортиқ лекция ва суҳбат уюштирмоқда. Бу лекцияларни ўқиш ва суҳбатларни ўтказишга олий ўқув юртлари марксизм-ленинизм кафедраларининг малакали ўқитучилари жалб этилган.

Агитатор ва пропагандистлардан тарих фанлари кандидати К. Гринко, Р. Норжигитов, К. Бердиев ва Х. Хорошкин ўртоқлар «В. И. Ленин ғоялари яшамоқда ва ғалаба қилмоқда», «Ленин—Коммунистик партия ва совет халқининг йўлбошчиси», «В. И. Ленининг ҳаёти ва революцион фаолияти» деган темаларда лекция ва докладлар тайёрламоқдалар.

М. ЗИЁМУҲАМЕДОВА.

* * *

Шу кунларда барча совет кишилари блан бир қаторда, республикамиз пойтахтининг меҳнаткашлари ҳам пролетариатнинг буюк доҳиси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 86 йиллигини кенг нишонлаш учун қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар.

Шаҳардаги олий ўқув юртларида, саноат корхоналари ва турли муассасаларда, мактаб ва техникумларда Коммунистик партия ва дун'ёда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси — В. И. Ленининг ҳаёти ва революцион фаолияти тўғрисида лекция ва суҳбатлар ўтказиш ишлари кучайтириб юборилди.

В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университетининг асосий кутубхонасида буюк доҳимиз туғилган кунга бағишлаб китоблар виставкаси уюштирилаётир. Бунда Ленининг жуда кўп муҳим асарлари, шунингдек доҳи тўғрисида ёзилган бошқа китоблар кенг намойиш қилиб кўрсатилади. Китоблар виставкасида «В. И. Ленининг ҳаёти ва фаолияти», «Адабиёт ва сан'ат асарларида В. И. Ленин», «Ленин асарларининг СССР халқлари тилларида нашр қилиниши» сингари бирқанча бўлимлар очиш назарда тутилган.

Бундан ташқари, Ленинга бағишланган махсус деворий газета чиқарилади ҳамда улуғ доҳимиз ҳаёти блан янада чуқурроқ танишиш мақсадида турли лекция ва суҳбатлар ўтказилади.

Т. РАСУЛЕВ.

* * *

Оржоникидзе район Маданият уйида, қишлоқ советларидаги ва район марказидаги кутубхоналарда Ленининг ҳаёти ва революцион фаолиятига бағишланган фото-виставкалар, фото-монтажлар ва китоб витриналари тайёрланаётир.

Район болалар кутубхонасида Владимир Ильич Ленин асарлари ҳамда совет ёзучиларининг Ленин ҳақида ёзган адабий асарларидан иборат китоб виставкаси ташкил қилинди. Кутубхона ходимлари «Бадиий адабиётда Ленин образи» деган темада китобхонлар конференцияси ўтказиш учун ҳозирлик кўрмоқдалар.

Бундан ташқари, район партия комитетининг лекторлар группаси ишлабчиқариш корхоналарида, колхоз ва МТСларда В. И. Ленининг ҳаёти ва революцион фаолиятига оид турли темаларда лекция ҳамда суҳбатлар ўтказишга киришди. Район кинотеатрларида эса улуғ доҳининг ҳаёти ва фаолиятини акс эттирувчи бадиий ҳамда ҳужжатли фильмлар кўрсатилади.

Т. ЯЙЛОВОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Сут соғишда юксак кўрсаткичларга эришган областьлар, районлар, совхозлар ва МТСлар учун кўчма Қизил байроқлар та'сис этиш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети **қарор қилдилар:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг сут соғишда юксак кўрсаткичларга эришган областьлар учун 2 та, районлар учун 10 та, МТСлар учун 10 та ва совхозлар учун 1 та кўчма Қизил байроқлари та'сис этилсин.

Белгилансинки, сут етиштириш ва соғиб олишда юксак кўрсаткичларга эришган областьлар, районлар, МТСлар ва совхозларга кўчма Қизил байроқлар ой давомидаги иш якунларига қараб, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва Совхозлар министрлиги, область партия комитетлари ва область ижроия комитетларининг тақдимига мувофиқ топширилади.

Белгилансинки, бутун хўжалик йили давомидаги иш якунлари учун кўчма Қизил байроқлар чорвачилик маҳсулдорлиги юзасидан йил давомида энг яхши кўрсаткичларга эришган область, район, МТС ва совхозга топширилиб, унда сақлаш учун қолдирилади.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлигига сут соғиб олиш ва етиштириш соҳасидаги юксак кўрсаткичлар учун кўчма Қизил байроқлар топширишга материаллар тақдим этиш тартиби тўғрисида кўрсатмалар ишлаб чиқиш ва бу кўрсатмаларни областьларга, МТС ва совхозларга юбориш вазифаси топширилсин.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетида

Бажарилмаган трактор ишларини қўшиб ёзиш ва ишни сифатсиз бажариш фактлари тўғрисида

Ўзбекистон КП Марказий Комитети қайд қилиб ўтадики, республиканинг кўпгина МТСларида бажарилмаган трактор ишларини қўшиб ёзиш, бу ишларнинг ҳажмини ошириб кўрсатиш ва сифатсиз бажариш фактлари авж олиб кетган. Бирқатор МТС лар ер ҳайдаш, бороналаш, молалаш, қатор ораларини ишлаш бўйича юзлаб гектар бажарилмаган ишларни ҳисоботларда бажарилди қилиб ёзиб келганлар, давлатни алдаганлар, колхозлардан ғайри-қонуний равишда натура ҳақи ундириб олиб, бу блан уларнинг жамоат хўжалигига ҳамда колхозчиларнинг манфаатларига жиддий зарар етказганлар.

Кўпгина МТСларнинг раҳбарлари, мутахассислари ва бошқа ходимлари трактор ишлари планини бажариш кетидан қувиб, ҳамда ёнилғи ва мойлаш материалларини «тежаш» мақсадида бракчиларга ён босмоқдалар, трактор ишлари сифати юзасидан агротехника талабларининг қўпол равишда бузилиш фактларига бепарволик блан қарамоқдалар ҳамда фақат «хўжа кўрсин» учун айрим гектарлардаги трактор ишларини бракка чиқаргандай бўлмоқдалар.

Ўзбекистон ССР давлат контроли министрлиги томонидан ўтказилган текширишда шу нарса аниқландики, Мирзачўл районидаги 1-нчи МТС (директори ўртоқ Акрамов) 1955 йилда машинада суғориш иш ҳажмини нотўғри ҳисоблаш натижасида трактор ишлари ҳажмини сун'ий равишда 6,3 минг гектар ошириб юборган, бу эса йил давомида бажарилган трактор ишлари ҳажмининг 4,7 процентига тўғри келади.

Урганч МТСида (директори ўртоқ Ғойибов) 1955 йилда ҳақиқатда бажарилган айрим турдаги ишларга қўшиб ёзилган ва бажарилмаган ишлар 8,5 минг гектарни ташкил этади. Бу МТС да молалаш сонини сохта равишда кўпайтириб ёзиш ҳисобига иш ҳажми ошириб кўрсатилган. МТСнинг ҳисоботида зона бўйича 9 мартa, Сталин номли колхозда эса 20 марта ва «Сталин йўли» колхозида 16 марта молалаш ўтказилгани кўрсатилади.

Шу блан бирга колхозлар блан тузилган шартномада кўзда тутилган ва квадрат-уялаб экиш, механизация блан яганалаш, машинада пахта териш, шудгор қилиш, беда ўриш ва ер қазиш сингари юқори ҳосилнинг тақдирини ҳал этучи ишлар бажарилмай қолган.

Бухоро область, Шофрикон районидаги 1-нчи ва 2-нчи МТСларда кейинги тўрт йил мобайнида пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 9,4 центнер камайиб кетгани ҳолда, шу давр ичида бажарилган трактор ишларининг ҳажми қарийб беш марта кўпайган.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги томонидан ўтказилган текширишда Манғит районидаги 2-нчи МТСнинг директори Эрназаров блан бош агрономи Эшмуҳамедовнинг МТС хизмат қилаётган колхозларда ҳақиқатда бажарилмаган ишларни бажарилди қилиб кўрсатиб, ўз вазифаларига жиноий муносабатда бўлганликлари аниқланди. Бу ходимлар ана шунинг учун ҳаққоний равишда ишдан олиб ташландилар ва мас'улиятга тортилмоқдалар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети кўпгина колхозларнинг правлениелари ишда бракка йўл қўяётган тракторчиларга, механикларга ва МТСларнинг бошқа ходимларига нисбатан муросасозлик блан қараб келаётганликларини мутлақо чидаб бўлмайдиган бир ҳол деб ҳисоблайди. Колхозларнинг правлениелари ва МТС директорлари шартномада олинган мажбуриятларга риоя қилмаётирлар. Давлат блан колхозларнинг манфаатларига хилоф равишда шартномаларни бузмоқдалар ва йўл қўйилаётган қўпол бузилишларни ҳақиқатда ҳаспўшлаб келмоқдалар.

Бир қатор МТС раҳбарларининг чидаб бўлмайдиган бундай хатти-ҳаракатлари Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва унинг жойлардаги органлари ҳамда область ва район партия, совет ташкилотлари томонидан машина-трактор станцияларининг ходимларига нисбатан контрольлик ва тегишли талабчанликнинг йўқлиги натижасида рўй берди.

Қишлоқ хўжалик министрлиги, область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари МТСларнинг фаолиятини чуқур ўрганмаётирлар, МТС ходимларининг ишида асосий вазифа бўлган далачилик ва чорвачиликдаги барча ишларни ўз вақтида ҳамда юқори сифатли бажариш учун уларнинг мас'улиятини оширмаётирлар.

Буларнинг ҳаммаси республикада пахта тайёрлаш планининг системали суратда бажарилмаётгани, пахтадан, бошқа жуда муҳим қишлоқ хўжалик экинларидан кам ҳосил олинаётгани ва республиканинг кўпгина колхозларида чорвачилик маҳсулдорлиги паст бўлаётганлигининг асосий сабабларидан биридир.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети республиканинг бирқатор МТС ларида кенг авж олган ҳамда трактор ишларини сифатсиз бажариш, бажарилмаган ишларни бажарилди қилиб ёзиш, ҳисоботларда алдаш ва кўзбўямачиликка йўл қўйиш фактлари давлатга, колхозларнинг жамоат хўжалигига ва колхозчиларнинг манфаатларига катта зарар етказадиган бир ҳол сифатида қоралансин ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари, МТС директорларидан бундай шармандали ҳолларга барҳам бериш талаб этилсин, деб қарор қилди.

Шунга эришиш керакки, далачилик ва чорвачиликдаги трактор ишларини ўз вақтида ва юқори сифатли бажариш, МТСлар блан колхозлар ўртасида тузилган шартномалардаги мажбуриятларга оғишмай амал қилиш МТСларнинг фаолиятида асосий вазифа бўлиб қолсин.

Колхозларда бажарилган трактор ишларини, агроном, далачилик бригадасининг бошлиғи ва колхоз правлениеси томонидан контроль қилиш ва қабул қилиб олишда қаттиқ тартиб ўрнатиш лозим.

Тегишли ташкилотларга раҳбарлари ўз вазифасига давлат манфаатлари нуқтаи назаридан қарамаганликлари натижасида зонадаги колхозлар системали равишда пахтадан ва бошқа экинлардан паст ҳосил олиб келаётган ҳамда чорвачилик қониқарсиз аҳволда бўлган МТСларнинг ишини текшириб чиқиш топширилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бюроси мазкур қарорни МТСларнинг Советларида муҳокама қилиб чиқиш ва ҳарбир МТСда уни бажариш юзасидан тадбирлар белгилашни топширди.

КПСС Марказий Комитетининг РСФСР Бюросида

Область ва ўлка партия комитетлари секретарьларининг кенгаши

10 — 11 апрельда КПСС Марказий Комитетининг РСФСР Бюросида Россия Федерациясидаги ўлка ва область партия комитетлари биринчи секретарьларининг кенгаши бўлди. Кенгашда қуйидаги масалалар муҳокама қилинди:

1. Кўкламги экиш ишларини ўтказиш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш вазифалари тўғрисида.

2. Партия ташкилотларида КПСС XX с'ездининг қарорларини ўрганиш ва бу қарорларни меҳнаткашларга тушунтириб бериш соҳасидаги вазифалар тўғрисида.

Биринчи масалани муҳокама қилишда қуйидаги ўртоқлар қатнашдилар: А. М. Школьников (Воронеж области), Л. Я. Флорентьев (Кострома области), В. С. Марков (Орёл области), Е. П. Колушчинский (Омск области), М. Т. Ефремов (Куйбишев области), Д. М. Матюшкин (Краснодар ўлкаси), К. Г. Писин (Олтой ўлкаси), Г. А. Денисов (Саратов области), М. К. Крахмалев (Белгород области), Л. Н. Ефремов (Курск области). М. А. Евсеенко — СССР Нефть саноати министри, С. О. Постовалов (Калуга области), П. И. Морозов — РСФСР Қишлоқ хўжалик министри, М. Я. Канунников (Псков области), Т. А. Юркин — РСФСР Совхозлар министри, А. Б. Аристов — КПСС Марказий Комитетининг секретари, В. П. Миларшчиков — КПСС Марказий Комитетининг РСФСР бўйича қишлоқ хўжалик бўлими мудири, Н. И. Беляев — КПСС Марказий Комитетининг секретари.

Сўзга чиққан ўртоқлар Россия Федерацияси қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС XX с'ездининг қарорларини ғоят баланд руҳ блан кутиб олганликларини ва с'езднинг қарорларини муваффақиятли суратда амалга ошириш учун ўз кучларини сафарбар қилаётганликларини та'кидладилар.

Воронеж область қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари сут ва гўшт етиштиришни кўпайтириш юзасидан социалистик мусобақанинг ташаббускорлари бўлиб майдонга чиқдилар. Улар 1956 йилда колхоз ва совхозларда гўшт етиштиришни икки баравар кўпайтириш, я'ни олтинчи бешйиллик план юзасидан белгиланган топшириқларни беш йил ўрнига бир йил ичида бажариш, сут тайёрлашни эса бир ярим йил ичида икки баравар кўпайтириш мажбуриятини олдилар. Воронежлилар ўз мажбуриятларини бажариш соҳасидаги ишларни кучайтириб юбордилар. Хўжалик йилининг беш ойи мобайнида, я'ни 1 октябрьдан 1 мартгача областьдаги колхозларда ем-хашак блан боқиладиган ҳарбир сигирдан ўрта ҳисобда соғиб олинган сут ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 203 процентни ташкил этди, соғиб олинган ялпи сут миқдори эса 2,2 баравар кўпайди. Шу областьдаги колхозларда 1 мартгача 57 минг чўчқа ёки ўтган йилдагига нисбатан 3 баравар кўпроқ чўчқа боқиб семиртирилди.

Краснодар ўлкасидаги колхоз, МТС ва совхозлар олтинчи бешйилликнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, чунончи 1957 йилда дон экинлари маҳсулотини 1955 йилдагига нисбатан 1,5 баравар, шу жумладан маккажўхорини 2,5 баравар, гўштни 2,7 баравар, шу жумладан чўчқа гўштини 4,6 баравар, сутни 2 баравар, тухумни 4,6 баравар кўпайтириш юзасидан берилган топшириқларини бажаришни та'минлайдиган тадбирларни ишлаб чиқдилар.

Тамбов, Белгород, Рязань, Курск, Иркутск областьлари ва бошқа бирқанча областьлардаги колхозчилар, МТС ва совхоз ходимлари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш юзасидан катта мажбуриятлар олдилар ва бу мажбуриятларни муваффақиятли суратда бажармоқдалар.

Кенгашда, олинган мажбуриятларни бажариш учун кўклам экиш ишларини муваффақиятли суратда ўтказиш ҳал қилучи аҳамиятга эга, деб кўрсатилди.

Бу йил РСФСР районларида кўкламги экиш ишларига тайёргарлик ўтган йиллардагига нисбатан кўпроқ уюшқоқлик блан ўтмоқда. Областьларнинг кўпчилигида трактор ремонти февраль ва март ойларида тамомланди. Колхоз ва совхозлар уруғлик блан яхши та'минланди. Механизаторларни ва колхозчиларни ўқитиш ишлари ўтган йилдагига нисбатан кенгроқ уюштирилди.

Шу блан бирга, кўкламги экиш ишларига тайёргарлик кўришда катта камчиликлар борлиги ҳам кўрсатилди. Бирқанча областьларда, чунончи Орёл, Калуга, Псков ва бошқа ба'зи областьларда уруғлик қониқарсиз тайёрланаётганлигига, уруғликнинг анчагина қисми ифлосланганлигига, сортли уруғлар экишга кўчиш қониқарсиз эканлигига э'тибор жалб этилди. Ана шу областьларнинг раҳбарлари уруғчиликка етарли баҳо бермаётирлар.

Кенгаш қатнашчилари чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг ҳал қилучи шартларидан бири бўлган маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш масалаларига катта э'тибор бердилар. Сўзга чиққан ўртоқлар колхозчилар маккажўхори майдонларини дадил кенгайтираётганликлари тўғрисида гапирдилар. Аммо ба'зи жойларда маккажўхори экишга тайёргарлик кўриш қониқарсиз бормоқда. Кўпгина колхоз ва совхозлар маккажўхори экиш учун ҳали ер участкалари ажратмаганлар ва ўғитни ташиб олган эмаслар. Бирқанча жойларда уруғлик яхши сақланмаётир, ба'зи колхозлар эса уруғликни ҳатто ташиб ҳам олган эмаслар.

Область ва ўлка партия комитетлари ҳарбир райондаги аҳвол блан, район партия комитетлари эса ҳарбир колхоз ва совхоздаги, ҳарбир МТСдаги аҳвол блан пухта танишиб чиқмоқлари керак, токи кўкламги экиш ишларига тайёргарлик кўришдаги нуқсонлар яқин кунлар ичида тугатилсин ва экиш ишларининг агротехника жиҳатидан энг қулай муддатларда ўтказилиши та'минлансин.

Тузилган планларда дон экинлари майдонининг камайтирилишига йўл қўйган ўлка ва областьларнинг раҳбарлари кенгашда танқид қилинди. Бу хатоларни тузатиш, бу йил қўриқ ерлари ўзлаштирилаётган районлардагина эмас, балки Россия Федерациясининг бошқа ҳамма районларида ҳам дон экинлари майдонини кенгайтириш учун барча имкониятлардан фойдаланиш зарур, деб топилди.

Кенгаш қатнашчилари Россия Федерациясидаги областьларда қанд лавлаги етиштиришни кўпайтириш, шу йилнинг кўкламидаёқ қанд лавлаги майдонларини анча кенгайтириш вазифаларини муҳокама қилдилар. Бундан мақсад — олтинчи бешйиллик планнинг қанд лавлаги етиштириш ҳақидаги топшириғини 1958 йилда бажаришдир.

Кенгаш КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қишлоқ хўжалигидаги барча ходимларга қарата чиқарган Мурожаатини колхозчиларга, МТС ва совхоз ходимларига тушунтириш зарур эканлигига алоҳида э'тибор қилди. Бу Мурожаат меҳнаткашларни олтинчи бешйилликнинг биринчи йилида қишлоқ хўжалиги олдида турган муҳим вазифаларни ҳал этиш учун сафарбар қилишда жуда катта аҳамиятга эгадир.

Иккинчи масала юзасидан, я'ни КПСС XX с'ездининг қарорларини ўрганиш тўғрисида қуйидаги ўртоқлар сўзладилар: Ф. Р. Козлов (Ленинград области), Н. В. Киселев (Ростов области), И. К. Жегалин (Сталинград области), З. И. Муратов (Татаристон АССР), Ф. С. Горячев (Калинин области), П. Н. Поспелов — КПСС Марказий Комитетининг секретари, А. П. Кириленко (Свердловск области), В. М. Чураев — КПСС Марказий Комитетининг РСФСР бўйича партия органлари бўлими мудири, А. Б. Аристов — КПСС Марказий Комитетининг секретари.

Сўзга чиққан ўртоқларнинг ҳаммаси КПСС XX с'ездининг тарихий қарорлари сиёсий активликни ва меҳнат ғайратини ғоят кучайтирганлиги тўғрисида, партия ва халқ бу қарорларни якдиллик блан ма'қулланганлиги ҳақида гапирдилар.

Сўзга чиққан ўртоқлар с'езднинг қарорлари ва материаллари бутун партия маорифи шохобчаларида ўрганилаётганлигини та'кидлаб ўтдилар. Кўпгина янги тўгарак ва семинарлар ташкил этилган, лекция пропагандаси анча кучайтириб юборилган. Коммунистлар ва партиясиз активлар с'езд қарорларини ғоят қизиқиб ўрганмоқдалар, бу қарорларни ўрганишни корхоналар, колхозлар, МТС ва совхозларнинг амалий вазифалари блан боғлаб олиб бормоқдалар.

Шу блан бирга, кенгаш партия ташкилотлари томонидан кўп иш қилинаётганига қарамай, с'езд қарорларини пропаганда қилишда жиддий камчиликлар борлигини ҳам кўрсатди. Ба'зи партия ташкилотлари меҳнаткашлар ўртасида агитация-пропаганда ишларини етарли даражада кучайтириб юбормадилар, пропагандист ва агитаторларга ба'зан ёрдам кўрсатмайдилар, айрим ҳолларда эса идеология масалаларини нотўғри тушунтиришларга э'тибор бермайдилар.

Кенгаш қатнашчилари ҳозирги вақтда бизнинг сиёсий ишимизда партия XX с'ездининг тарихий қарорларини кенг ва чуқур пропаганда қилишдан ҳамда бу қарорларни амалга оширмоқ учун оғишмай кураш олиб боришдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ эканлиги тўғрисида гапирдилар. Идеология ишларини янада кучайтириш ва идеология ишларида с'езд томонидан кўрсатиб ўтилган барча камчиликларни йўқотиш зарур эканлиги айтилди. Шахсга сиғиниш оқибатларини йўқотиш, партия ҳаётининг ленинча нормаларини тобора тиклаш ва ривожлантириш соҳасида ҳали кўп иш қилиш керак. Кенгашда пропаганда ва агитацияни коммунистик қурилиш практикаси блан, ҳарбир область, ҳарбир районнинг, ҳарбир корхона, колхоз, МТС ва совхознинг вазифалари блан маҳкам боғлаб олиб бориш зарурлиги алоҳида кўрсатиб ўтилди. Кадрлар блан ишлашда ҳам катта камчиликлар борлиги кўрсатилди.

Кенгашнинг охирида КПСС Марказий Комитетининг секретари, КПСС Марказий Комитети РСФСР Бюроси раисининг ўринбосари ўртоқ Н. И. Беляев нутқ сўзлади. Ўртоқ Беляев РСФСРдаги область ҳамда ўлкаларга раҳбарликни яхшилашда бу кенгаш муҳим аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди.

Ўртоқ Беляев КПСС Марказий Комитетининг секретарьларидан А. Б. Аристов ва П. Н. Поспелов ўртоқлар КПСС Марказий Комитети РСФСР Бюроси составига қўшимча равишда киритилганлигини айтди. Ўртоқ Беляев РСФСР область ва ўлка партия ташкилотларининг раҳбарларини, шунингдек РСФСР министрликлари ва бошқармаларининг раҳбарларини Россия Федерациясининг, ундаги автоном республикалар, ўлкалар ва областьларнинг экономикаси ҳамда маданиятини янада ривожлантириш соҳасида, КПСС XX с'ездининг қарорларини амалга ошириш соҳасида зўр ғайрат блан ишлашга чақирди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг секретарьлари М. А. Суслов, Л. И. Брежнев ва Е. А. Фурцева ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

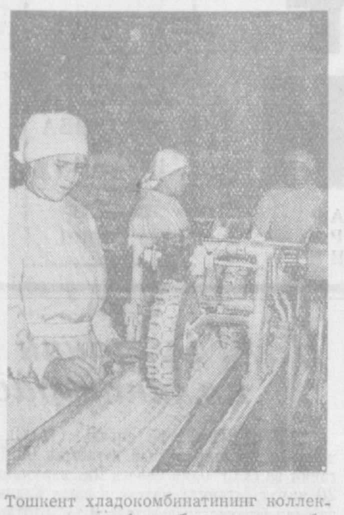

Тошкент хладокомбинатининг коллективи маҳсулот ишлабчиқаришни тобора оширмоқда. Бу йил ўтган йилдагига нисбатан 440 минг килограмм кўп чучвара тайёрланади. **Суратда:** ишчилар чучвара тайёрловчи автомат ёнида.

В. Лейзерович фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПРОПАГАНДИСТЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

14 апрельда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида Тошкент шаҳар пропагандистларининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда партия маорифи тўгаракларининг ва сиёсий мактабларнинг раҳбарлари, лекторлар, докладчилар, партия ва совет ходимлари, жам'и 700 га яқин киши қатнашди.

Республика Министрлар Советининг раиси С. К. Камолов олтинчи бешйилликда Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш перспективалари тўғрисида доклад қилди. (ЎзТАГ).

«ПИОНЕР» ЖУРНАЛИНИНГ 4-НЧИ СОНИ

Болалар журнали «Пионер»нинг апрель сони босилиб чиқди. Журналнинг бу сони В. И. Лениннинг портрети, «Совет герби» сарлавҳали мақола ва «Ленин бобо» сарлавҳали ше'р блан бошланган.

Бу сондан ўрин олган Собир Юнусовнинг «Ҳуштакбоз» сарлавҳали ҳикоясида айрим тартибсиз болаларнинг кўча қоидаларини бузишлари натижасида уларнинг ёмон аҳволга тушиб қолишлари расмлар блан қизиқарли қилиб тасвирлаб берилган. Журналда Ўрта Осиё давлат университетининг профессори В. А. Джорджионинг «Сун'ий ёмғир» сарлавҳали суҳбати, В. Маяковскийнинг «Учқур от» ше'ри (Пўлат Мўмин таржимаси), «Қаҳрамонлар ҳақида ҳикоялар» деган рубрика остида А. Раҳматнинг «Останақул Шокиров» сарлавҳали ҳикояси, «Юмор» саҳифасида «Туя қилиб бераман», «Балиқ ови» сарлавҳали карикатурали кичик-кичик сатирик ҳикоялар берилган.

Журналда Г. Глузманнинг «Ёдгорликлар ҳазинаси» сарлавҳали иллюстрацияли мақоласи, француз ёзучиси Ив. Фражнинг «Ноэль қизил гули» сарлавҳали ҳикояси босилган.

Шунингдек «Тугмалар», «Топингчи», «Исмингиз нима?», «Боғда сайр этинг» сарлавҳали бирнеча қизиқ топишмоқлар ва «Юзкатакли шашка конкурси»нинг давоми берилган.

Журнал чиройли ва манзарали фотосуратлар блан бойиб чиққан.

Илмий-техника ва иқтисодий билимларни пропаганда қилиш масаласи шаҳар партия комитети бюросининг муҳокамасида

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг бюроси илмий-техника ва иқтисодий билимларни пропаганда қилиш ишининг аҳволи ва бу ишни яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди.

Мажлисда қайд қилиндики, КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумидан кейин республика пойтахтининг партия ташкилотлари илмий билимларни ва илғорлар тажрибасини ёйиш ишларига раҳбарликни кучайтирдилар, кадрларнинг иқтисодий ўқишига э'тиборни оширдилар. Шу давр ичида шаҳарда мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг энг муҳим проблемалари юзасидан тўрт мингдан ортиқ лекция ўқилди, саноатнинг конкрет экономикасини ўрганиш семинарлари ва тўгараклари ташкил этилди. Бу иш «Ташсельмаш», «Под'ёмник» ва «Ташкенткабель» заводларида, тўқимачилик комбинатида яхши йўлга қўйилган.

Шу блан бирга илмий-техника ва иқтисодий билимларни пропаганда қилиш КПСС XX с'ездининг қарорларидан келиб чиқадиган талабларга жавоб бермаётганлиги ҳам қайд қилинди.

Шаҳар партия комитетининг бюроси партия ташкилотларига аниқланган камчиликларни бартараф қилиш ва ҳамда илмий-техника ва иқтисодий билимларни пропаганда қилишда хилма-хил формалар ва методлардан кенг фойдаланишни та'минлаш вазифасини юклади.

Барча корхоналарда техника кабинетлари, фан ва техника ютуқларини кўрсатадиган доимий виставкалар ташкил этишга, техника информацияси бюллетеньларини чиқариб туришга қарор қилинди. Кўпгина завод ва фабрикаларда мавжуд техника кенгашлари илмий муассасалар ва олий ўқув юртларининг ходимлари блан, ишлабчиқариш илғорлари блан тўлдирилади. Яқинда инженер-техник ходимлар учун экономика масалалари юзасидан умумшаҳар семинари ишлайбошлайди. Бу семинар саноат тармоқлари бўйича айрим группаларга бўлинади; семинардаги машғулотларга раҳбарлик қилиш учун олий ўқув юртларининг малакали ўқитучилари, энг кўп тайёргарлик кўрган инженерлар жалб этилади. Партия ва касаба союз ташкилотларига, илмий муассасаларга ва олий ўқув юртларига техника ва саноат экономикасининг энг муҳим масалалари юзасидан илмий конференциялар, кенгаш ва дискуссияларни, бирхил корхоналар ишчиларининг учрашувларини мунтазам суратда ўтказиб туриш таклиф этилди.

Илмий-техника ва иқтисодий билимларни пропаганда қилиш ишларини мувофиқлаштириш учун Олимлар уйи ҳузурида саноатда техника тараққиётига ёрдам бериш комитети ташкил этилди. Бу комитетнинг раиси қилиб шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Сазонов тасдиқланди.

Шаҳар партия комитетининг бюроси илмий муассасалар ва олий ўқув юртларининг шаҳар саноат корхоналарини оталикка олишлари тўғрисида тақлим этилган таклифларни ма'қуллади. Шунингдек, Ўзбекистон давлат нашриёти томонидан нашр этиладиган илмий-техника адабиётининг тематик плани ҳам тасдиқланди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАОРИФ МИНИСТРЛИГИДА

Мактабларда машғулотларнинг тамомланиши ва имтиҳонлар ўтказиш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги 1956 йилда республика мактабларида машғулотларнинг тамомланиши ва имтиҳонлар ўтказиш муддатлари тўғрисида буйруқ чиқарди.

Биринчи — тўққизинчи синфларда машғулотлар 25 майда, ўнинчи синфларда эса 22 майда тамомланиши керак. Синфдан-синфга ўтказиш ва мактабни битириб чиқиш имтиҳонлари, шунингдек етуклик аттестати учун имтиҳонлар 28 майда бошланади. Ўзбек ва қорақалпоқ мактабларида имтиҳонлар қуйидаги муддатларда туғалланади: тўртинчи синфларда 4 июньда, бешинчи синфларда 5 июньда, олтинчи синфларда 7 июньда, еттинчи синфларда 14 июньда, саккизинчи синфларда 9 июньда, тўққизинчи синфларда 15 июньда, ўнинчи синфларда 25 июньда.

Ўзбек ва қорақалпоқ мактабларида қўшимча суратда рус тилидан имтиҳон ўтказилиши сабабли бу мактабларда имтиҳонларни ўтказиш муддатлари рус мактабларидагига нисбатан узайтирилади: 4, 5, 6, 8 ва 9-нчи синфларда 3—4 кун, 7 ва 10-нчи синфларда эса 5—7 кун узайтирилади.

Ишчи ёшлари мактабларида ва катталар учун очилган сиртқи ўрта мактабларда синфдан-синфга ўтиш ва мактабни битириб чиқиш имтиҳонлари ҳамда етуклик аттестати учун имтиҳонлар бошланғич, еттийиллик ва ўрта мактаблар учун белгиланган муддатларда ўтказилади.

Ўзбекистон ССРдаги бошланғич, еттийиллик ва ўрта мактабларда, шунингдек ишчи ёшлар мактабларида ва катталар учун очилган сиртқи ўрта мактабларда ёзма имтиҳонларни ўтказиш кунлари белгиланган. Рус тилида бўлмаган мактабларда ёзма имтиҳонлар қуйидаги тартибда ўтказилади: 4-нчи синфларда она тилидан диктант 28 майда, арифметикадан ёзма имтиҳон 31 майда, рус тилидан 4 июньда ўтказилади. 5-нчи синфларда она тилидан диктант 29 майда, рус тилидан 1 июньда; 6-нчи синфларда арифметикадан ёзма имтиҳон 28 майда, она тилидан (баён) — 31 майда, рус тилидан — 7 июньда; 7-нчи синфларда она тилидан ёзма имтиҳон (баён) — 28 майда, алгебрадан — 4 июньда, рус тилидан — 11 июньда; 8-нчи синфларда алгебрадан ёзма имтиҳон 29 майда, ватан адабиётидан (иншо) — 1 июньда, рус тили ва адабиётидан 8 июньда; 9-нчи синфларда ватан адабиётидан 29 майда, алгебрадан ёзма имтиҳон 2 июньда, рус тилидан 15 июньда; 10-нчи синфларда ватан адабиётидан (иншо) — 28 майда, геометрия ва тригонометриядан ёзма имтиҳон 5 июньда, рус тили ва адабиётидан 16 июньда ўтказилади.

Рус мактабларида ёзма имтиҳонлар қуйидаги муддатларда ўтказилади: 4-нчи синфларда рус тилидан диктант 28 майда, арифметикадан имтиҳон — 31 майда; 5-нчи синфларда рус тилидан диктант 29 майда; 6-нчи синфларда арифметикадан имтиҳон 28 майда, рус тилидан (баён) 31 майда; 7-нчи синфларда рус тилидан имтиҳон (баён) 28 майда, алгебрадан 4 июньда; 8-нчи синфларда алгебрадан имтиҳон 29 майда, адабиётдан (иншо) 1 июньда; 9-нчи синфларда адабиётдан (иншо) 29 майда, алгебрадан имтиҳон 2 июньда; 10-нчи синфларда рус тили ва адабиётидан (иншо) 28 майда, геометрия ва тригонометриядан ёзма имтиҳон 5 июньда ўтказилади. (ЎзТАГ).

Партия коллектив раҳбарлигининг ленинча принципи

Инсоният генийси В. И. Ленин бундан ярим асрдан кўпроқ вақт илгари тузган Коммунистик партия халқимизни коммунизм қурилишининг янгидан-янги ғалабалари сари бошлаб бормоқда. Партия ўзининг бутун ҳаёти ва фаолияти давомида ленинизмга содиқлиги блан халқимизнинг чексиз муҳаббатига ва ишончига сазовор бўлди.

Партия ленинизмга содиқлиги блан енгиб келди ва енгмоқда. Партиямиз енгилмас кучининг манбаи шундаки, у ленинизмнинг, омманинг жонли ижодкорлиги — ижтимоий тараққиётнинг ҳаракатлантиручи асосий кучидир, деган та'лимотига оғишмай амал қилиб келди ва амал қилмоқда. Партиянинг бутун фаолияти тарихни яратучи, жамиятдаги барча моддий ва маданий бойликларни вужудга келтиручи халқнинг революцион ғайратига чексиз ишонч блан суғорилгандир. Ўтган ўн йиллар давомида Ватанимиз эришган барча жаҳоншумул-тарихий ғалабалар ленинизмнинг тантанаси, бутун халқимиз ва партия зўр ғайрат блан қилган қаҳрамонона ишларнинг натижасидир.

* * *

Коммунистик партия Совет давлатига ва коммунистик қурилишимизнинг бутун боришига раҳбарлик қилиб, партия ҳаёти ва партия раҳбарлигининг В. И. Ленин ишлаб чиққан мустаҳкам қоидалари асосида ўсиб, мустаҳкамланиб боради. Ленин мамлакатда идора қилучи партия бўлган Коммунистик партиянинг зиммасида юксак жавобгарлик вазифаси борлигини кўрсатиб, буюк тажриба асосида ишлаб чиқилган партия ҳаёти нормаларига ва раҳбарлик принципларига қаттиқ риоя қилди ва барча коммунистлардан ҳам шундай қилишни талаб этди. Партия ҳаёти ва партия раҳбарлиги нормалари Устав қоидаларига қат'ий риоя қилишни, демократик централизм принципларини изчиллик блан жорий қилишни, партия а'золарининг активлигини ҳартарафлама оширишни, танқид ва ўз-ўзини танқидни амалда кенг йўлга қўйишни, партия ҳаёти ва партия сиёсатининг энг муҳим масалаларини коллектив равишда муҳокама қилишни кўзда тутади. Буларнинг энг муҳими коллектив раҳбарлик принципидан иборатдир. Партия ташкилотлари ва бутун партия, деб ўргатган эди Ленин, партияни ҳарқандай тасодифотлардан, бирёқлама қарорлар қабул қилиш ҳавфидан халос этадиган коллектив раҳбарлик принципига қат'ий риоя қилгандагина нормал ишлай олади.

Коллектив раҳбарлик партия а'золарининг активлиги, ташаббуси ва ғайратини темир интизом блан бирга қўшиб олиб боручи демократик централизм асосига қурилган партиянинг табиатидан келиб чиқади. «Бунинг ма'носи, — деб тушунтирган эди В. И. Ленин, — партиянинг ҳамма ишларини партиянинг ҳамма а'золари, тенг ҳуқуқ асосида ва ҳечқандай истисносиз, бевосита ёки вакиллар орқали олиб борадилар; шу блан бирга ҳамма вазифадор кишилар, партиянинг ҳамма раҳбар коллегиялари, ҳамма идоралари— сайлаб қўйилган, улар ҳисоб бериб турадилар, алмаштирилиб туриладилар, демакдир». (Асарлар, 11 том, 458 бет).

Коллектив раҳбарлик амалда, даставвал, барча партия ташкилотларига айрим кишилар эмас, балки коллегиялар — йиғилишларда, конференцияларда ва с'ездларда сайлаб қўйиладиган бюро ва комитетлар бошчилик қилиши блан та'минланади. Ишдаги коллективчилик раҳбар кадрлар, партия активи ҳамда барча коммунистларнинг бой тажрибасидан фойдаланиш, кенг омманинг турмуш тажрибасини ва билимини уюштириш ва ма'лум мақсад сари йўналтириш имкониятини беради. Демак, чинакам коллектив раҳбарлик— раҳбар кадрлар тажрибасини омма тажрибаси блан қўшиб олиб бориладиган раҳбарликдир.

Партия с'ездлари ва конференцияларини, Марказий Комитетнинг Пленумларини мунтазам суратда ўтказиб туриш, партиянинг бошқа юқори органларининг ва маҳаллий ташкилотларининг муттасил иш олиб бориши, коллектив бўлиб чиқариладиган қарорларнинг кенг муҳокама қилиниши ва ишлаб чиқилиши партия ҳаёти ва партия раҳбарлигининг ленинча нормаларини ва айниқса коллектив раҳбарлик принципини изчиллик блан амалга оширишнинг синалган ва бирдан-бир тўғри методларидир. Ўз вақтида ўтказиб туриладиган партия йиғилишлари, конференциялари, с'ездлари бутун ташкилотнинг иродасини равшан ифодалаб берадиган энг кенг ва энг обрўли органлардир; улар бутун ташкилотнинг сиёсий йўлини ва амалий вазифаларини белгилаб берадилар, партиянинг коллектив тажрибаси ва ақлидрокини тўла мужассамлантириб берадилар.

Бундан ярим асрдан кўпроқ вақт илгари В. И. Ленин революцион-марксистик партия уставининг проектини ишлаб чиққан вақтида, партия с'езди партиянинг олий органи бўлмоғи лозим, деган эди. С'ездлар ўртасидаги даврда партиянинг бутун фаолиятига унинг энг тажрибали ходимларидан сайлаб қўйиладиган Марказий Комитет раҳбарлик қилиб туради.

Чор самодержавиесининг қаттиқ тақиби остида, партия ичида ўткир зиддиятлар бўлиб турган бир шароитда В. И. Ленин ва унинг большевик маслакдошлари партия с'ездларини чақириш учун зўр ғайрат ва шижоат кўрсатиб олиб борган курашлари шонли партиямиз тарихидаги сўнмас саҳифалар бўлиб қолди. В. И. Лениннинг ёш Совет республикасига оқгвардиячилар ва четэл интервентлари ҳартомондан ёпирилган оғир бир даврда ҳам партия с'ездларининг ўз вақтида, муттасил ўтиб туришига жуда катта аҳамият берганлиги ҳаммага ма'лум.

В. И. Ленин, партия с'езди маҳаллий партия ташкилотлари тўплаган иш тажрибасини умумлаштиришга ва оммалаштиришга ғоят катта э'тибор бермоғи керак, деб ўргатди. Маҳаллий партия ходимларининг тажрибаси с'ездда партия қурилишининг янги масалаларини ҳал этиш ҳамда партиянинг тактикасини белгилаш учун энг зарур нарсадир. Ленин ана шу тажрибани тезроқ тўплаш ва уни с'ездда муҳокама қилиш учун тайёрлаш зарурлигини уқдириб кўрсатган эди.

Коммунистик партия мамлакатимизда идора қилучи партия бўлиб қолган вақтдан бошлаб В. И. Ленин партия ишини муттасил равишда хўжалик иши блан қўшиб олиб борди, партия программасини янги социалистик асосларда олиб бориладиган хўжалик қурилиши программасига айлантириш учун курашди.

«Умумий масалаларни муҳокама қилган с'езд ва кенгашлардан, — деб ёзган эди В. И. Ленин, — **амалий тажрибага** якун ясайдиган **с'езд** ва кенгашларга ўтиш — давримизнинг шиори ана шундай. Амалий тажрибани шунинг учун ҳисобга олиш лозимки, зарарли нарсалар чиқариб ташлансин, барча қимматли нарсалар тўплансин, энг яқин орадаги бирқанча амалий тадбирлар аниқ белгилансин ва бу тадбирлар қандай қилиб бўлса ҳам, ҳарқанча қурбонлар бериб бўлса ҳам амалга оширилсин, — биз ҳозирги моментнинг вазифасини ва партия с'ездининг вазифасини ана шундай деб тушунамиз». (Асарлар, 30 том, 440 бет).

Партиямиз XX с'ездига ҳозирлик кўрилаётган ҳамда с'езд ишлаб турган вақтда Лениннинг бу кўрсатмаларига тўла равишда амал қилинди.

КПСС XIX ва XX с'ездлари ўртасидаги давр мобайнида партиянинг мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги раҳбарлик роли анча юксалди. Турмуш шуни тасдиқлаб кўрсатдики, КПСС XIX с'ездидан сўнг ғоят муҳим ва мас'улиятли вазифалар вужудга келган бир шароитда партия, давлат ва хўжалик қурилишининг етилган масалаларини партиямиз тўғри ҳал қилиб берди, мамлакатни Ленин йўлидан ишонч блан олға олиб борди.

Партия мамлакат ва халқ олдида турган янги улуғвор вазифаларни белгилаб бериб, хўжалик қурилишидаги ўз ташкилий ишларини қайта қуришга, саноатни ва қишлоқ хўжалигини бошқаришни янада такомиллаштиришга алоҳида зўр э'тибор бермоқда. Раҳбарликнинг расмиятчилик-канцеляриячилик методларига қарши, ишлабчиқариш блан ҳамда фабрика ва заводларда, колхоз, совхоз ва МТСларда ишлаётган кишилар блан жонли алоқада бўлишни бюрократларча қоғозбозликка қўмиб юборишга қарши курашга бошчилик қилиш ва бу курашни охиригача етказишни партия ўзининг барча ташкилотлари олдига муҳим вазифа қилиб қўйди.

Партия конкрет экономика ҳамда саноат ва қишлоқ хўжалик ишлабчиқариши техникаси масалалари блан шуғулланишни тубдан яхшилашни, уларга ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилишни, фан ва илғор ишлабчиқариш тажрибасининг энг янги ютуқларини тўла эгаллаб олишни коммунистик қурилишнинг янгидан-янги ютуқларини та'минлайдиган зарур шартлар деб билмоқда.

КПСС XX с'ездининг коллектив ақл-идроки партия ўз Марказий Комитети бошчилигида саноатни ва қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида сўнгги йилларда амалга оширган ғоят катта ишларнинг ютуқ ва камчиликларини чуқур анализ қилди, коммунистик қурилишнинг олтинчи бешйилликка мўлжалланган улуғвор программасини белгилаб берди.

Коммунистик партия XIX ва XX с'ездлар ўртасидаги давр мобайнида жуда катта ютуқларга ўзининг бутун ички ва ташқи сиёсатида, бутун амалий фаолиятида марксизм-ленинизм та'лимотига амал қилганлиги туфайли эришди.

XX с'езд, бутун партиямиз иродасини ифодалаб, Марказий Комитетнинг шахсга сиғинишга қарши бўлиб чиққанлигини ҳамда партия ҳаёти ленинча нормаларини тиклаш, партия ички демократиясини ривожлантириш, марксча-ленинча сиёсатни амалга ошириш асосида коллектив раҳбарлик принципларини жорий қилиш, партия фаолиятининг услуб ва методларини такомиллаштириш юзасидан Марказий Комитет амалга оширган ғоят катта тадбирларни ма'қуллади.

Партия раҳбарлиги ленинча принципларининг тикланиши ва шахсга сиғинишга қарши кураш кенг меҳнаткашлар оммасининг активлигини ва ижодий ташаббусини бениҳоя кучайтириб юборди. Бу эса бутун хўжалик ва маданий қурилишимизга самарали та'сир кўрсатмоқда.

Шахсга сиғиниш партия ва хўжалик ишларига раҳбарлик қилишда ярамас методнинг — қуруқ ма'муриятчилик қилиш методининг ёйилишига ёрдам берди, ходимларни қуйидан бўладиган ташаббусга менсимай қараш руҳида тарбиялади. Шахсга сиғиниш натижасида камчиликларни хаспўшлаб ўтиш, воқи'ликни бўяб кўрсатиш, кўзбўямачилик каби ярамас ҳоллар авж олди, хушомадгўйлик, ҳайбаракаллачилик қилиш, мансабга сиғиниш ҳоллари кўпайди. Шахсга сиғиниш контрольсизликни, мас'улиятсизликни, айрим шахсларнинг ишида ҳатто ўзбошимчаликни келтириб чиқарди, танқид ва ўз-ўзини танқидни кенг ёйишга тўсқинлик қилди, масалаларни бирёқлама, ба'зан эса янглиш ҳал этишга сабаб бўлди.

Шахсга сиғиниш ўтмишда республикамиз партия ташкилотининг ҳаётида ҳам кенг ёйилган эди. Ўзбекистон КП Марказий Комитети Пленумларининг ва айниқса Бюросининг роли анча пасайтирилган эди, коллектив раҳбарлик принципи бузилган эди. Хушомадгўйлар республикада бажарилган яхши ишларнинг ҳаммасини республикадаги айрим раҳбар ходимларнинг иши деб э'лон қилар эдилар, партия ташкилотларининг ва меҳнаткашларнинг ролини пасайтириб кўрсатар эдилар. Неча ўнлаб колхоз, мактаб, корхоналар республикадаги айрим раҳбар ходимларнинг номига қўйилган эди. Ана шу ходимларнинг портретлари ҳамма ерга илиб қўйилар ва ҳатто намойишларга ҳам кўтариб чиқилар эди.

Шахсга сиғиниш раҳбар органлар ва раҳбар ходимлар фаолиятини марксча-ленинча тушунишга сра алоқасиз, ленинча коллектив раҳбарлик принципига мутлақо хилоф бир нарсадир. Билим ва тажрибаси жуда бой бўлган ҳарқандай раҳбар арбоб ҳам билим ва тажрибага эга бўлган раҳбарлар коллективининг ўрнини босаолмайди. Шахсга сиғиниш тарих ижодкори бўлган халқ оммаси ва унинг жанговар авангарди — Коммунистик партия ролини камситишдан, партия ички демократиясига путур етказишдан, коммунистлар ва партиясизларнинг активлигини, уларнинг ташаббуси ва ижодкорлигини бўғиб қўйишдан иборатдир. Шахсга сиғиниш, бир кишининг фикр ва иродасини коллектив — партия, унинг Марказий Комитети иродасига қарама-қарши қилиб қўйиш — Устав қоидасини тўғридан-тўғри қўпол равишда бузишдан иборатдир. В. И. Ленин бу ҳақда кўп марта та'кидлаган ва, с'ездан с'ездга қадар партия принципларига Марказий Комитет риоя қилади ва бу принциплар тўғрисида тушунтириш беради, деган эди.

Бекободда чигит экиш нега кечикмоқда

Ҳозир колхозларда чигит экиш кампанияси қизғин давом этмоқда. Лекин Бекобод районидаги Будённий номли колхознинг раиси ўртоқ М. Холиқулов афсусланиб:

— Ҳали колхозимизда 400 гектарга яқин пахта майдони ҳайдалмаган, —дейди.

Бу ҳақда 2-нчи МТС директори ўртоқ Муҳаммаджонов блан суҳбатлашсангиз, у дарҳол:

— Нотўғри, бизнинг қўлимиздаги ма'лумотларга қараганда фақат 250 гектар ер ҳайдалмаган холос, — дейди.

Лекин бу колхознинг пахта далаларини айланган киши ҳақиқатан ҳам шу кунга қадар 400 гектар пахта майдони ҳайдалмаганини кўради. Аммо ўртоқ Муҳаммаджонов ўз айбини яширишга, уни колхоз раҳбарларига ағдаришга уринмоқда, колхозга юборилган ҳайдов тракторлари шошмашошарлик блан сифатсиз ремонтдан чиқарилгани учун, уларнинг ҳаддан ташқари унумсиз ишлаётганлигини хаспўшлаётир.

Бунинг устига МТС дирекцияси ва бошланғич партия ташкилоти томонидан трактор бригадалари иши устидан ўз вақтида тўғри контрольлик қилинмаганидан механизаторлар ўртасида меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Натижада экиш кампанияси бошлангунча бажарилиши лозим бўлган ер ҳайдаш иши ҳалигача тамомланмаган.

Колхозда бу йил 930 гектар пахта майдонига чигит экилиши керак. Бунинг учун МТС колхозни етарли механизмлар блан та'минлаши лозим. Афсуски, ўртоқ Муҳаммаджонов бунга э'тибор бермай келмоқда. Колхозга юборилган тракторларнинг кўпчилиги арзимаган детальлар етишмаслигидан ишламай бекор турипти. Шунинг учун ҳам 300 гектардан ортиқ пахта майдони ўз вақтида борона қилинмаганлигидан қатқалоқ бўлиб қолган.

Колхоз а'золари чигит экишга 9 апрельдан киришдилар. Броқ 11 апрельга қадар 66 гектар ерга чигит экилди, холос. Чунки оддий усулда чигит экадиган универсаллардан 2 таси, квадрат-уялаб чигит экадиган агрегатдан 2 таси сифатсиз ремонт қилингани туфайли экиш бошланиши блан бузилиб қолди.

МТС дирекцияси томонидан йўл қўйилган ана шундай камчиликлар туфайли ўртоқ М. Исабоев раислик қилаётган «Социализм» колхозида ҳам чигит экиш ҳаддан ташқари кечиктирилмоқда. Колхозда бу йил 420 гектар ерга квадрат-уялаб ва торқаторлаб чигит экилиши керак. Чигит экишни муваффақиятли тамомлаш учун МТС колхозга янги усулга мослаштирилган 4 та универсал юборди. Аммо бу универсаллардан 2 таси колхозга етмасданоқ йўлда бузилиб қолди. Бундан ташқари яна 1 универсал арзимаган сабаб блан 10 кундан бери ишламай, бекор турипти. Бу ҳақда МТС бош инженери ўртоқ Хозев мутлақо бош қотирмайди, ақалли у тракторни бориб ҳам кўрмаган.

Колхозда 7 та универсал бор. Булардан тўғри ва унумли фойдаланилганда эди, ҳеч бўлмаганда ҳар куни 50 гектардан ортиқ пахта майдонига чигит экиш мумкин бўларди. Броқ МТС раҳбарларининг мавжуд универсаллар колхозга жўнатилгандан кейин хотиржамлик кайфиятига берилиб кетганликлари, механизаторлар ишидан хабар олмай қўйганликлари туфайли 3 кун ичида 40 гектар ерга чигит экилди, холос.

МТС зонасидаги Энгельс номли, «Янгиобод» колхозларида ҳам чигит экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўрилмаганлиги сабабли ана шундай хато ва камчиликлар юз бермоқда. Райондаги кўпчилик колхозлар қаторида ўртоқ Б. Дўстмуродов раислик қилаётган Энгельс номли колхозда МТС раҳбарларининг айби блан шу кунгача 120 гектар пахта майдони ҳайдалмаган. Бу колхозда, айниқса квадрат-уялаб чигит экиш ёмон уюштирилган. Экипаж бошлиқлари, сеялкачилар, сим тортувчилар ҳалига қадар прогрессив метод ҳақида етарли тушунчага ҳам эга эмаслар. МТС раҳбарлари ҳам, колхоз раҳбарлари ҳам бу муҳим иш блан кам шуғулланганлар. Машғулотлар ўз вақтида ўтказилмаган, ўқиган кишиларнинг қандай билим олганликлари синаб кўрилмаган. Йўл қўйилган ана шундай қатор камчиликлар туфайли бу колхозда 620 гектар пахта майдонининг эндигина 108 гектарига чигит экилди.

МТС директори Муҳаммаджонов, бош инженер Хозев ўртоқлар мавжуд камчиликларни бартараф қилиш ўрнига баҳоналар ахтаришга, ўзлари йўл қўяётган камчиликларни бошқаларга ағдаришга уринмоқдалар. Колхозларга амалий раҳбарликни кучайтириш, трактор бригадалари, механизаторлар иши устидан контрольлик ва талабчанликни кучайтириш тўғрисида ўйламаётирлар. Шунинг натижасида бу МТС зонасидаги колхозларда чигит экиш кампанияси муваффақиятли олиб борилмаётир.

Район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари ана шуни ҳисобга олишлари, йўл қўйилаётган хато ва камчиликларни тезда бартараф қилиш тадбирларини кўришлари керак.

У. ЖОНГИТОВ,
А. АБДУРАИМОВ.

—МТСдан кетгунча, колхозга етгунча... М. Воробейчиков чизган сурат.

Ворошилов номли колхоз а'золари қишлоқ хўжалик артели намуна Уставига киритилган қўшимча ва ўзгартишларни кенг муҳокама қилдилар

Яқинда Калинин районидаги Ворошилов номли колхоз а'золарининг умумий йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда колхоз а'золари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг колхоз қурилиши масалалари юзасидан чиқарган қароридаги тавсияларига мувофиқ қишлоқ хўжалик артели намуна Уставига киритилган қўшимча ва ўзгартишларни муҳокама қилдилар.

Йиғилишда колхоз раиси ўртоқ Ғ. Абдуллаев Ворошилов номли колхоз шароити талаб этганича қишлоқ хўжалик артели Уставига қандай қўшимча ва ўзгартишлар киритилганлиги ҳақида батафсил сўзлаб берди. Доклад юзасидан бошланган музокараларда колхоз полеводи Юсупов, ферма мудири Қоражонов, бригада бошлиғи Мўминов, сут соғувчи Исҳоқова, Калинин МТСининг директори Йўлдошев ва бошқа ўртоқлар сўзладилар.

Умумий йиғилиш қишлоқ хўжалик артели намуна Уставига киритилган қўшимча ва ўзгартишларни бир оғиздан тасдиқлади.

КОЛХОЗНИНГ УСИШИ

Қўшни колхозлар блан бирлашгандан кейин Ворошилов номли колхознинг экин майдони 1644 гектарга етди, бу ерларнинг 933 гектарига экин экилса, 316 гектарини боғ ва токзорлар ишғол этади. Ўтган йил колхозда 8 минг тоннадан кўпроқ картошка ва сабзавот етиштирилди.

Колхозда маккажўхори етиштирилиши муносабати блан чорвачилик ем-хашак базаси ҳам анча мустаҳкамланди. 1955 йилда жам'и 36 гектар, шу жумладан дони учун 7 гектар маккажўхори экилди. 29 гектар ердаги маккажўхори думбуллигида ўриб олиниб, унинг кўк поясидан 1280 тонна, думбул сўтасидан 96 тонна силос тайёрланди. Бу эса молларни куз-қиш ва баҳор даврларида ширали ем-хашак блан тўйдириб боқишга имкон берди. Колхозда беданинг ялпи ҳосили ҳам йилдан-йилга кўпаймоқда.

Колхозда ем-хашак базасининг мустаҳкамланиши чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтиришга имкон бераётир. Фақат бир йил мобайнида ҳарбир сигирдан соғиб олинган сут миқдори ўрта ҳисобда 2454 литрга етказилиб ялпи сут маҳсулоти 80 процент оширилди. Маккажўхори силоси туфайли чорвадорлар бу йил сигирлардан соғиладиган сутни янада оширдилар. Масалан, 1955 йил 1 октябрьдан 1956 йил 1 мартгача қўлда боқилаётган ҳарбир сигирдан 1617 литрдан сут соғиб олинди.

Ҳар юз гектар ҳисобига етиштириладиган гўшт миқдори 3 баравар, жун 1,5 баравар, тухум 80 процент кўпайтирилди. 1954 йилга нисбатан чорвачиликдан олинган даромад 70 процент кўпайиб, 1 миллион 710 минг сўмга етди.

Колхозда хўжаликнинг барча тармоқларини тўғри қўшиб олиб бориш натижасида экинлар ҳосилини ва чорвачилик маҳсулотини борган сари ошириш мумкин бўлаётир. Хўжалик даромади йилдан-йилга ошмоқда. 1955 йилда умумий даромад 6 миллион 823 минг сўмга етиб, колхозчиларнинг ҳарбир меҳнат кунига 12 сўмдан пул, 4 килограммдан картошка, 2 килограммдан сабзавот ва 600 граммдан буғдой-шоли тақсимланди. Ҳарбир колхозчи хонадонининг жамоат хўжалигидан олаётган даромади ўрта ҳисобда 14—15 минг сўмга етаётир. Ҳолбуки, томорқадан келадиган даромад жуда кўп деганда 2—3 минг сўмдан иборат бўлиб қолмоқда.

КПСС XX с'езди қарорларидан ғоят руҳланган Ворошилов номли колхознинг а'золари бу йил сабзавот, картошка экинлари ҳосилини 40—45 процент оширишга қарор қилдилар. Шу блан бир вақтда маккажўхори экин майдони ҳам кенгайтирилиб, 45 гектар бўлади. Чорвачиликдан олинадиган даромад 2 миллион сўмдан оширилиб, колхознинг умумий даромади 8 миллион 600 минг сўмга етказилади, колхозчилар меҳнатига тўланадиган ҳақ ҳам анча кўпаяди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг колхоз қурилиши масалалари юзасидан чиқарган қарори колхозчилар ўртасида меҳнат кўтаринкилигини янада оширди. Бу қарор колхозчиларга ўз хўжаликларининг конкрет шароитини ҳисобга олганлари ҳолда қишлоқ хўжалик артели намуна Уставига қўшимча ва ўзгартишлар киритиш ҳуқуқини беради. Колхоз правлениесига Уставни тузатиш, ўзгартириш ва уни қўшимчалар блан тўлдириш тўғрисида юзлаб таклифлар тушди. Бу таклифлар жамоат хўжалигини мустаҳкамлаш, меҳнат интизомини йўлга қўйиш, қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини ошириш, колхоз даромадини ўстиришни кўзда тутади.

ТОМОРҚА УЧАСТКАЛАРИ АЖРАТИШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат хўжалиги ўсган сари колхозчиларнинг томорқа участкалари майдони камайиб бормоқда. Ҳозир колхозчилар томорқа участкасининг ҳақиқий майдони 0,13 гектардан ортмайди. Колхоз а'золари, ҳалол ишловчи колхозчилар ихтиёрида ана шу миқдорда томорқа майдони қолдирилса бўлади деб ҳисоблайдилар.

Лекин шундай оилалар ҳам борки, улардаги ишга яроқли кишилар бошқа жойларда ишлаб, фақат бир ёки икки киши, ба'зан колхоз ишига қатнашиб, меҳнат минимумини аранг бажаради. Бундай оилаларга томорқа участка бериш керакми ёки йўқми? Колхозчилар бу оилаларнинг бир қисм а'золарининг ҳарҳолда колхоз ишига қатнашиб турганликларини, уларнинг бундан кейин янада активроқ ишлашлари мумкинлигини э'тиборга олиб, уларга 0,07 гектар ер қолдириш ва ортиқчасини қирқишни лозим кўрдилар.

Қишлоқ интеллигенцияси тўғрисида ҳам масала кўтарилди. Ма'лумки, қишлоқ интеллигенцияси колхоз ишлабчиқаришига бевосита иштирок этмаса ҳам колхозчиларнинг болаларини ўқитади, колхозчи хонадонларга хизмат кўрсатади ва ҳоказо. Колхозчилар буни э'тиборга олиб, қишлоқ интеллигенцияси оилаларига ҳам 0,13 гектар томорқа участка беришни ма'қул кўрдилар.

Томорқа ер бериш тўғрисидаги ана шундай ўзгаришлар жамоат ишлабчиқаришига қатнашмай келаётган кишиларни жиддий ўйлаб кўришга мажбур қилаётир. Колхозда илгари жамоат ишлабчиқаришида қатнашиб келмаган 45—50 кишини ишга жалб этиш мўлжалланмоқда.

Колхоз а'золарининг умумий йиғилиши қарор қилди:

Ҳалол ишлаётган колхозчиларга, шунингдек қишлоқ хўжалик мутахассисларига, механизаторларга, ўқитувчиларга, медицина ходимларига ҳамда ҳарбий хизматчилар, кексалар, биринчи ва иккинчи группа инвалидлар оиласига 0,13 гектар томорқа участкалари берилсин.

Колхоз территориясида яшаб турган, лекин колхоз ишлабчиқаришига қатнашмайдиган ишчи ва хизматчиларнинг томорқа участкаси майдони 0,07 гектар қилиб белгилансин.

Колхозда, шунингдек давлат кооператив корхоналари ва муассасаларида ишламайдиган шахслар учун томорқа участкалар берилмасин ва уларнинг ихтиёридаги ерлар қайтариб олинсин.

КОЛХОЗЧИЛАРНИНГ ШАХСИЙ ФОЙДАЛАНИШИДАГИ МОЛЛАР СОНИ ТЎҒРИСИДА

Колхозчилар жамоат хўжалигининг ўсишини, чорвачиликнинг ривожланишини э'тиборга олиб, намуна Уставда кўзда тутилган колхозчиларнинг шахсий фойдаланишида бўлган мол сонини ортиқча деб ҳисоблайдилар. Чунки, колхоз, шу йилдан бошлабоқ давлат мажбуриятини бажаргандан кейин давлатга колхозчилар учун ҳам сут ва тухум топшираётир. 1957 йилдан бошлаб колхозчиларнинг меҳнат кунларига гўшт тақсимлаш ҳам кўзда тутилмоқда.

Умумий йиғилиш қарор қилди:

Ҳарбир колхоз хонадонида унинг шахсий фойдаланиши учун битта сигири ва бузоғи, қўзилари блан икки совлиғи, болалари блан битта она чўчқаси, 20 яшик асалариси ва чекланмаган миқдорда паррандаси бўлсин.

МЕҲНАТ КУНЛАРИ МИНИМУМИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорига биноан колхозлар ишлабчиқаришининг эҳтиёжига қараб, меҳнат кунлари минимумини ўзлари белгилайдилар. Меҳнат кунларининг 150 меҳнат кунидан иборат илгариги минимуми ишлабчиқариш планларини муваффақиятли бажаришни та'мин этмади ва айрим колхозчиларнинг жамоат меҳнатида актив қатнашмасликлари учун шароит туғдириб келди. Колхозчилар 1956 йил планини бажариш учун зарур бўлган меҳнатни тўла ҳисобга олиб, йиллик меҳнат кунлари минимумини оширишни лозим кўрдилар. Бунда айрим группа ишловчиларга қараб, меҳнат кунлари минимумини табақалаштириш ма'қул кўрилди. Шунинг учун умумий мажлис қарор қилди:

Ишга яроқли эрлар учун йиллик минимум 250 меҳнат куни, аёллар учун 200 меҳнат куни ва болали аёллар учун 100 меҳнат куни қилиб белгилансин.

Белгиланган меҳнат кунлари минимумининг 24 проценти биринчи январьдан 1 майгача, 40 проценти 1 майдан 1 сентябрьгача ва қолган 36 проценти 1 сентябрьдан 31 декабрьгача бажарилсин.

Умумий йиғилиш 1956 йилдан бошлаб колхозчилар учун дам олиш кунлари белгилашни ҳам лозим топди. Броқ дам олиш кунларида дала ва бошқаларда қилинадиган зарур ишлар тўхтаб қолмаслиги керак. Экин экиш ва ҳосилни йиғиб олиш ишлари кучайтирилиб юборилган даврларда умумий йиғилиш қарорига мувофиқ дам олиш кунлари қисқартирилиши мумкин.

ҚЎШИМЧА ҲАҚ МИҚДОРИ ТЎҒРИСИДА

Колхоз ишлабчиқариши шароитида моддий манфаатдорликнинг ленинча принципининг амалга оширилиши колхоз экономикасини мустаҳкамлашнинг ҳал этувчи факторидир. Колхозчилар натура ва пул даромадининг асосий қисмини ишлаган меҳнат кунлари юзасидан оладилар. Колхозда ҳақ тўлашнинг бу асосий принципига бундан кейин ҳам қат'ий риоя қилинади.

Лекин прогрессив усул ва методларни қўлланиш туфайли қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини ва чорвачилик маҳсулдорлигини оширишда юқори натижаларга эга бўлган бригада ва айрим колхозчиларни рағбатлантириш ҳам зарур.

Ана шу мақсадда колхозда картошка, сабзавот ва полиз экинлари бўйича натура ва пул блан қўшимча ҳақ тўлашнинг янги принципи қўлланиладиган бўлди. 1956 йилда колхозда 237 гектар ерга картошка, 239 гектар ерга сабзавот ва 56 гектар ерга полиз экинлари экилади. Барча бригадалар ер ва сув шароитининг тахминан бирхилда эканлиги э'тиборга олиниб, улар учун бирдай миқдорда ҳосил белгиланди. Масалан, ҳар гектаридан 16 тонна картошка, пиёздан 10 тонна, помидордан 20 тонна, бодрингдан 15 тонна, полиз экинларидан 20 тоннадан ҳосил олиниши керак. Агар бу топшириқ ошириб бажарилса, у ҳолда пландан ортиқ олинган картошка, сабзавот ва полиз экинлари ҳосилининг 50 процентигачаси бригаданинг ўзига қолдирилиб колхозчиларнинг ишлаган меҳнат кунларига тақсимлаб берилади.

Броқ қўшимча ҳақ тўлашнинг шундай методини қўллаш маҳсулотнинг сонини кўпайтириб, сифатини пасайтириб юбориши, ҳосили кам бўладиган эртаги сабзавотларни етиштиришни камситиш каби ярамас кайфиятларнинг туғилишига сабаб бўлиши мумкин. Бундай кайфиятларга йўл қўймаслик учун ҳарбир бригадада қанча миқдорда картошка, сабзавот ва полиз экинлари етиштириш юзасидангина эмас, балки закупка баҳоларида молия плани белгилаш ҳам лозим топилди. Бунда шу маҳсулотни етиштирган бригада а'золарига молия планидан ошириб сотилган маҳсулотдан келган пулнинг 50 процентигачаси тақсимлаб берилади.

Йиллик ишлабчиқариш топшириғига мувофиқ фермада қўлда боқилаётган ҳарбир сигирдан 2860 литр сут соғиб олиниши керак. Агар ана шу топшириқ ошириб бажарилса, ортиқча соғилган сутнинг 50 процентигачаси сут соғувчилар, бузоқ ва мол боқувчилар ҳамда ем-хашак етиштиришда ишлаётган колхозчиларнинг ишлаган меҳнат кунларига тақсимлаб берилади. Масалан, фермада 1955 йил 1 октябрьдан 1956 йил 1 мартгача қўлда боқилаётган ҳарбир сигирдан ўрта ҳисобда 1617 литрдан сут соғилиб, топшириқда белгиланганидан 11 минг 779 литр ортиқ сут олинган. Янги тартибга мувофиқ 5 минг 890 литрга яқин сут колхозчиларга тақсимлаб берилади.

Колхозда чўчқачилик фермаси ташкил этилганига ҳали кўп бўлгани йўқ, лекин колхозчилар чўчқачиликнинг афзаллигига тўла ишонч ҳосил қилдилар. Ҳозир колхозда 10 чўчқа ва уларнинг 166 та катта-кичик болалари бор. Улардан 40 таси боқиб семиртирилмоқда. Қолган 120 таси ҳам йил давомида боқиб семиртирилиб гўшт мажбуриятига топширилади.

Колхозда чўчқачиликни ривожлантириш давлатга гўшт топшириш ва сотиш планини муддатидан илгари бажаришга имкон берди. Чўчқачиликни ривожлантириш учун рағбатлантириш мақсадида бу соҳада ишлаётган ходимларга ҳам қўшимча ҳақ тўланади. Бунда чўчқа боқувчилар чўчқа болалари олиш планини ошириб бажарса ва уларни 2 ойгача сақласалар пландан ортиқ олинган ҳар беш чўчқа боласининг биттасини, чўчқани боқиб, семиртирувчи ходимлар эса чўчқаларнинг семизлигига қараб, уларнинг пландан оширилган тирик вазнининг 3—5 проценти миқдорида гўшт оладилар.

Колхозчиларнинг умумий йиғилиши қўйчилик, паррандачилик фермасида, шунингдек ипакчилик ва мевачиликда ишлаётган колхозчилар учун тўланадиган қўшимча ҳақ миқдорини ҳам белгилади.

Бундан ташқари колхоздаги қурилишларда, темирчилик устахоналарида, парник хўжалигида ва шунга ўхшаш бошқа ишларда банд бўлган колхозчиларни мукофотлаш учун махсус фонд ташкил этилди. Бу фондга колхознинг умумий пул даромадининг бир проценти ажратилади.

Умумий йиғилиш вақтинча меҳнат қобилиятини йўқотган колхозчилар учун ҳам махсус ёрдам фонди ташкил этишни ма'қул топди.

Колхозчилар кекса колхозчиларга ёрдам беришни ҳам зарур деб топдилар.

Колхозда камида 20 йил ҳалол меҳнат қилиб келган 60 ёшга кирган эркакларга, 55 ёшга кирган аёлларга ҳар ойда 10 тадан меҳнат куни ёзилсин.

ОЙЛИК АВАНС БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Сабзавотчилик, чорвачилик маҳсулотларининг кўпайиши, эртаги картошка ва сабзавот экин майдонларининг кенгайтирилиши, колхознинг давлатга топширадиган ва сотадиган маҳсулотлари учун кўп миқдорда аванс олиши, колхозчилар ишлаган меҳнат кунларига ой сайин тартибли равишда аванс бериб боришга имкон беради. Умумий йиғилиш апрель ойидан бошлаб, колхозчилар ишлаган ҳарбир меҳнат кунига 5 сўмдан, кейинги ойларда эса сотилган маҳсулотлардан пул келишига қараб, бундан ҳам кўп миқдорда аванс бериб туришга қарор қилди.

КОЛХОЗ ДЕМОКРАТИЯСИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ТЎҒРИСИДА

Қишлоқ хўжалик артели деҳқонларнинг ихтиёрий равишда бирлашган коллектив хўжаликлари бўлиб, колхозда олинган маҳсулот ва мулкларга улар ўзлари эгалик қиладилар, артельнинг ишларини партия ва ҳукумат қарорлари, давлат, колхоз ва колхозчилар манфаатига мувофиқ равишда олиб борадилар.

Қишлоқ хўжалик артели намуна Уставига мувофиқ колхоз ҳаётига тегишли барча асосий масалалар умумий йиғилишда ҳал этилади. Колхозлар йириклашгандан кейин умумий йиғилишни тез-тез чақириб туриш қийин бўлиб қолди. Чунки колхозчилар колхоз марказидан 12—15 километргача узоқ бўлган 6 қишлоқда яшайдилар. Лекин кўпинча шундай масалалар ҳам келиб чиқадики, уларни тезда ҳал этиш зарур бўлиб қолади. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қандай масалаларни умумий йиғилишда ва қандай масалаларни колхозчилар томонидан сайланадиган вакилларнинг, ишончли кишиларнинг йиғилишларида ёки бригада йиғилишларида ҳал этишни белгилаш ҳуқуқини колхозларнинг ўзларига берадилар.

Колхозчилар буни ҳартомонлама муҳокама қилиб: йиллик план, йиллик ва квартал отчётларини, МТС блан тузилган шартномани тасдиқлаш, колхоздан чиқариш, қўшимча ҳақ миқдори ва уни тўлаш тартибларини белгилаш масалаларини умумий йиғилишда кўришга қарор қилдилар. Шундай қилиб, бир йилда 7—8 марта умумий йиғилиш чақирилади. Умумий йиғилишлар ўртасида ишончли вакиллар йиғилиши чақирилиб туради. Бунинг учун ҳар 10 колхозчидан 1 ишончли вакил сайланади.

* * *

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг колхоз қурилиши масалалари юзасидан чиқарган қарори колхозчилар ўртасида жуда активлик блан кенг муҳокама қилинди. Колхоз а'золари муҳим масалаларни ҳал этишда ҳартомонлама чуқур ўйлаб, қишлоқ хўжалик артели Уставига анча қимматли қўшимчалар киритдилар.

Суратда: колхоз а'золарининг умумий йиғилишида. Минбарда ферма мудири ўртоқ Ғ. Қоражонов. В. Салов фотоси.

В. И. Ленинга шахсга сиғинишнинг бирон-бир кўриниши ҳам жуда ёт эди ва у бундай нарсага нафрат блан қарар эди. Ленин ўз шахсини улуғлашга ҳарқандай уринишларга, бу уринишлар қай шаклда ва қайдан чиқмасин, қат'ий чек қўяр эди. Ленин ҳарқандай мағрурланиб кетган кишининг ахмоқона, шармандали ва кулгили аҳволи тўғрисида сўзлаб, порлоқ ғалабалар ва муваффақиятлар ҳечбир ҳолда партиямизни жуда хавфли аҳволга, я'ни ғурурланиб кетган киши аҳволига солиб қўймаслиги керак, деб огоҳлантирган эди. Ленин, партиянинг кучи омма блан чамбарчас алоқа боғлашдадир, халқнинг партияга эргашиб боришидадир, деб та'лим берди. У, халққа ишонган, жонли халқ ижоди чашмасидан баҳраманд бўлганларгина ғалаба қилади ва ҳокимиятни ўз қўлида сақлаб қолади, деб ўргатди.

Партия ҳаёти ва партия раҳбарлигининг ленинча принципларини тиклаб, партиямиз Марказий Комитети ва унинг Президиуми бутун партия олдида, совет халқи олдида чуқур партиявий ғоявийлик ва принципиаллик асосида иш кўраётган, юксак обрў қозонган раҳбарларнинг аҳил коллективи каби намоён бўлди. Партия Марказий Комитети ва унинг Президиуми коллектив раҳбарлик қилишнинг буюк намунасини кўрсатмоқдалар.

Сўнгги йилларда КПСС Марказий Комитети Пленумларининг муттасил равишда бўлиб турганлиги партия ва мамлакат ҳаётида ғоят катта аҳамиятга эга бўлди. Партия Марказий Комитетининг июль (1955 йил) Пленумида саноатимизни янада юксалтириш тўғрисидаги масала муфассал муҳокама қилинди. Пленум, халқ хўжалигида фан ва техникани тез сур'атлар блан ривожлантириш ва улардан ҳартарафлама фойдаланиш, юқори унумдор янги машина ва механизмларни ихтиро' қилиш ва улардан ишлабчиқаришда кенг фойдаланиш, илғор технологияни кенг жорий қилиш — саноатимизни ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини тинмай ривожлантиришнинг энг муҳим шартларидир, деб кўрсатди. Партия Марказий Комитетининг сентябрь (1953 йил), февраль-март ва июнь (1954 йил), январь (1955 йил) Пленумларида, шунингдек партия ва ҳукуматнинг бошқа қарорларида, партия ва ҳукумат раҳбарларининг нутқларида қишлоқ хўжалигининг бирқанча муҳим тармоқларида юз берган қолоқликнинг, аҳолининг ўсиб бораётган эҳтиёжларидан орқада қолишнинг сабаблари очиб кўрсатилди ва қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтириш йўллари белгиланди.

Партия меҳнаткашларнинг ўсиб бораётган активлигига таяниб иш кўришни ўз раҳбарлик методларини янада такомиллаштиришнинг асосий шарти деб билади. У, оммани ўргатиш блан бирга, ўзи ҳам оммадан ўрганади, умумий ишимизни яхшилашга қаратилган қуйидан бўладиган танқидга сезгирлик блан қулоқ солади. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети томонидан вақти-вақти блан чақириб туриладиган социалистик ишлабчиқариш раҳбарлари ва илғорларининг кенгашлари партия блан халқ ўртасидаги жонли алоқанинг ёрқин намунасидир. Бу кенгашлар саноат ва қишлоқ хўжалигидаги жиддий камчиликларни очиб ташлашда, у камчиликларни тугатишнинг тўғри йўлларини кўрсатиб беришда, социалистик жамият тараққиётининг зарур эҳтиёжларига, халқнинг туб манфаатларига жавоб берадиган қарорларни ишлабчиқишда партияга ёрдам бермоқда.

Партия ва мамлакат ҳаётининг энг муҳим масалаларини ҳал этиш иши муттасил чақирилиб туриладиган Марказий Комитет Пленуми қўлига — энг кўп тажрибали партия ва совет, хўжалик ва ҳарбий ходимлардан, фан ва маданият арбобларидан ташкил топган, кенг, коллегиал суратда иш кўрадиган партия маркази қўлига ўтди.

Партия XX с'езди, коллектив раҳбарлик асосларини янада мустаҳкамлаш йўлидан бориб, маҳаллий партия органларининг пленумларини чақириш муддатларини ўзгартирди. Энди партия область, ўлка комитетларининг, иттифоқчи республикалар компартиялари Марказий Комитетларининг пленумлари ҳар тўрт ойда, округ, шаҳар, район комитетларининг пленумлари — ҳар уч ойда бир мартадан кам бўлмаган миқдорда ўтказилмоғи керак. Пленумлар тўғрисида партия Устави қоидаларига қаттиқ риоя қилиш, пленумларга пухта ҳозирлик кўриш, уларнинг танқид ва ўз-ўзини танқидни кенг ёйиш белгиси остида ўтишини та'минлаш — коллектив раҳбарликни мустаҳкамлашнинг энг синалган йўлидир.

Коммунистик партия, унинг Марказий Комитети, ўз сафларининг жипслиги ва бирлигига, бутун совет халқининг буюк мададига таяниб, бутун мамлакатимиз олдига иқтисодий тараққиёт ва маданий юксалишнинг янги, улуғвор вазифаларини қўймоқда. Бу буюк вазифалар КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот доклади юзасидан партия XX с'езди қабул қилган резолюцияда, олтинчи бешйиллик Директиваларида ўзининг тўла ифодасини топди. Халқ хўжалигининг айрим тармоқларидаги камчиликларни тугатишга эришишни, Ватанимиз иқтисодий қудратини янада оширишни та'минлашни, унинг муқаддас чегараларини ёв сра кираолмайдиган қилиб янада мустаҳкамлашни, совет кишиларининг моддий ва маданий ҳаёти даражасини тинмай юксалтиришни та'минлашни партия ўзининг асосий мақсади деб билмоқда. Партия ишчилар синфи блан колхозчи деҳқонлар иттифоқини тинмай мустаҳкамлаш тўғрисида, ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга ошириш асосида СССР халқларининг дўстлигини янада мустаҳкамлаш тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқда.

* * *

Биз шонли партиямиз XX с'езди қарорларини ва материалларини ўрганар эканмиз, ленинча руҳ ва ленинизм с'езднинг бутун ишига ва унинг ҳамма қарорларига сингиб кетганлигини, худди Ленин барҳаёт бўлиб, биз блан бирга бўлгандек ҳис қиламиз. Ленининг ўзи сўнгги марта бевосита раҳбарлик қилган партия XI с'ездини ёпатуриб айтган сўзлари хотирамизга келади. Ленин Коммунистик партиянинг енгилмас куч-қудрати тўғрисида, партиянинг коллектив ақл-идроки тўғрисида, унинг оммани ўзига эргаштираолиши ва фидокорона дадиллик, тезлик, қат'ият блан олға бораолиши тўғрисида фахр блан сўзлаган эди.

— Агар керак бўлар экан, — деган эди Ленин, — биз буни тағин бир марта ва яна кўп марта қилаоламиз.

Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашган, ижодий куч ва ғайрати тўлиб-тошган, КПСС XX с'ездининг қарорларидан илҳомланган совет халқи улуғ Ленин кўрсатиб берган йўлдан коммунизм қурилишида янгидан-янги ғалабалар сари зўр ишонч ва қат'ият блан олға бормоқда.

Ҳ. НУРУЛЛАЕВ.

ЕВРОПА ИҚТИСОДИЙ КОМИССИЯСИНИНГ XI СЕССИЯСИДАГИ СССР ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ РАҲБАРИ И. Г. КАБАНОВ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

ЖЕНЕВА, 14 апрель. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Европа иқтисодий комиссиясининг XI сессиясида қатнашаётган СССР делегациясининг бошлиғи СССР Ташқи савдо министри И. Г. Кабанов сессия ишларида қатнашаётган делегациялар шарафига кеча қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида сессияда қатнашучи мамлакатлар делегацияларининг бошлиқлари ва а'золари, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Европа бўлимининг Женевадаги мас'ул амалдорлари, матбуот вакиллари ҳозир бўлдилар. Қабул маросимида СССРнинг Швейцариядаги Элчиси П. И. Ершов ҳам ҳозир бўлди.

Қабул маросими самимий вазиятда ўтди.

ХИТОЙ САНОАТИ БИРИНЧИ КВАРТАЛ ПЛАНИНИ ОШИРИБ БАЖАРДИ

ПЕКИН, 15 апрель (ТАСС). Синьхуа агентлиги хабар беради: ХХР давлат статистика бошқармаси мамлакат саноати шу йилнинг биринчи квартали планини бажариш якунлари тўғрисидаги ахборотни э'лон қилди.

Ахборотда айтилишича, ХХР саноат корхоналари (3.501 та давлат ва давлат—хусусий корхонадан олинган ма'лумотларга биноан) 1956 йилнинг биринчи квартали планини умуман 5,3 процент ошириб бажарган. Электр қуввати, кўмир, бензин, чўян, мис, каустик сода, цемент бўйича, шунингдек электр моторлар, станоклар ва саноат маҳсулотининг бошқа энг муҳим турлари бўйича квартал плани ошириб бажарилган. 1-нчи машинасозлик саноати министрлигига қарашли корхоналар 1955 йилнинг биринчи кварталига нисбатан маҳсулот ишлаб чиқаришни айниқса кўпайтирганлар. Бу корхоналар бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 77,7 процент, электрогенераторлар, электромоторлар ва станоклар сингари маҳсулот ишлаб чиқариш эса деярлик икки баравар ўсган. Нефть саноати министрлигининг корхоналари шу йилнинг биринчи кварталида маҳсулот ишлаб чиқаришни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 55,2 процент, оғир саноат корхоналари—26,1 процент, кўмир саноати корхоналари — 25,6 процент, енгил саноат корхоналари — 23,7 процент, тўқимачилик саноати корхоналари — 16,5 процент ва электроэнергетика саноати корхоналари — 11,9 процент кўпайтирганлар.

Ахборотда айтилишича, Хитой корхоналарида социалистик мусобақа кенг қизитиб юборилганлиги натижасида ишчиларнинг меҳнат унумдорлиги, олтита министрликнинг ма'лумотларига қараганда шу йилнинг биринчи кварталида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 30,7 процент ошган.

ХИТОЙНИНГ ЎЗИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН БИРИНЧИ ТЕЛЕТАЙП

ПЕКИН, 15 апрель. (ТАСС). Синьхуа агентлиги берган хабарга қараганда, Шанхайда биринчи телетайп ишлаб чиқарилган. Хитойда биринчи марта ишланган бу телетайп минутига 400 гача ҳарфни бераолади.

ИНГЛИЗ АРТИСТЛАРИНИНГ БИР ГРУППАСИ АНГЛИЯДАН СССРГА ЖЎНАБ КЕТДИ

ЛОНДОН, 14 апрель. (ТАСС). Машҳур композитор ва дирижер Артур Брисс бошчилигидаги бир группа инглиз музикантлари гастроль қилиш учун бугун Лондондан Совет Иттифоқига учиб кетди. Инглиз музикантлари Москвада, Ленинградда, Киевда ва Харьковда концертлар берадилар.

БАЛИҚ ОВИ МАСАЛАСИ ЮЗАСИДАН СОВЕТ-ЯПОНИЯ МУЗОКАРАЛАРИГА ДОИР

Ма'лум бўлишича, Лондонда олиб борилаётган Совет-Япония музокараларида қатнашучи Япония вакили Мацумото жаноблари шу йил 23 мартда ўз ҳукуматининг топширувига биноан, СССРнинг Англиядаги элчиси Я. А. Маликка баёнот топширган. Бу баёнотда айтилишича, Япония ҳукумати балиқ ресурсларини сақлаш ва денгизда фалокатга учрайдиган кемаларга ёрдам бериш тўғрисида дарҳол музокаралар бошлашга тайёрдир. Мацумото жаноблари айтганки, Совет ҳукумати бунга рози бўлган тақдирда, музокараларни Лондонда ёки Москвада олиб бориш мумкин ва ҳар иккала мамлакатдаги балиқ саноати бошқармаларининг мутахассисларига ана шу музокараларни олиб боришни топшириш мумкин.

Шу муносабат блан Я. А. Малик 9 апрельда Япония ҳукуматига топшириш учун Японияning Англиядаги элчиси Ниси жанобларига баёнот топширди. Бу баёнотда айтилишича, Совет ҳукумати Япония ҳукуматининг 23 мартда топширилган таклифини э'тибор блан қараб чиқиб, ана шу масалалар юзасидан музокаралар бошлашга рози эканлигини билдиради.

Музокаралар олиб бориладиган жой масаласига келганда, Совет ҳукумати бу музокараларни Токиода ёки Москвада олиб бориш мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблаётганлиги айтилди.

Шу блан бирга япон элчисига қуйидагилар айтилди: Совет ҳукумати шунга асосланадики, Япония томони блан мазкур битим тузилиб жорий қилинганидан кейин Совет ҳукумати ҳозирги вақтда балиқ запасларини сақлаш мақсадида ўзи амалга ошираётган тадбирлар тўғрисидаги масалани қараб чиқади.

Япония ҳукуматидан жавоб олиниши блан Совет ҳукумати ана шу музокараларни олиб бориш учун ўз делегациясини тайинлайди. (ТАСС).

НЕРУНИНГ ДЕҲЛИДАГИ МИТИНГДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

ДЕҲЛИ, 14 апрель, (ТАСС). Ҳиндистон Бош Министри Неру кеча Деҳлидаги митингда нутқ сўзлаб, Кашмир масаласига муфассал тўхталиб ўтди. У айтдики, Кашмирда плебисцит ўтказишнинг шартлари, я'ни Кашмирнинг Покистон оккупация қилиб олган районларидан Покистон қўшинларини олиб чиқиб кетишни кўзда тутган шартлари бажарилмади, ваҳоланки, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Кашмир масаласида қарор қабул қилинганидан бери 7 йил ўтиб кетди. Шу давр ичида янги воқиалар рўй берди, шу жумладан, Покистон Америкадан ҳарбий ёрдам оладиган бўлиб қолди. Сўнгра, Покистон СЕАТОга ва Бағдод пактига қўшилди, аммо Ҳиндистон ҳечбир ҳарбий иттифоққа қўшилгани йўқ. Бундай ўзгарган аҳволда Кашмирда плебисцит ўтказилишини кутиб бўлмайди.

Сўнгра Неру Кашмирнинг ўзида ҳам аҳвол ўзгарганлигини, шу жумладан, Кашмир та'сис мажлиси Кашмирнинг Ҳиндистонга қўшилганлиги тўғрисида қарор қабул қилганлигини, Кашмирни ривожлантириш планлари амалга оширилаётганлигини, ер ислоҳоти ўтказилаётганлигини ва шунинг сингари ўзгаришлар рўй берганлигини, аммо шу блан бир вақтда «озод Кашмирда» (я'ни Кашмирнинг Покистон қўшинлари оккупация қилиб олган қисмида) сайловлар ўтказилмаганлигини ва Кашмирнинг бу қисми оғир аҳволда қолганлигини кўрсатиб ўтди.

Неру Кашмирга тааллуқли бўлган, аммо Кашмир халқининг иродасига мос бўлиб тушмайдиган ҳечбир қарор қабул қилинмайди, деб та'кидлаб ўтди.

Бош Министр Неру, СЕАТО сингари ҳарбий ташкилот Кашмир ишларига аралашмаслиги лозим, деди.

Правардида Бош Министр мамлакатни индустрлаштириш ва айниқса Ҳиндистоннинг иқтисодий мустақиллигини та'минлаш мақсадида металлургияни ривожлантириш зарурлигини уқтириб ўтди. Бизнинг охирги мақсадимиз, — деди у, — социализмдир, ва биз бу мақсадимизга эришамиз.

ҲИНД ЁШЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА НЕРУНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ, 16 апрель. (ТАСС). «Хиндустан таймс» газетаси билдиради: Ҳиндистон бош министри Неру планлаштириш масалалари юзасидан университетлар ва олий ўқув юртлари дискуссиясини очиш вақтида нутқ сўзлаб, ҳинд ёшларини миллий реконструкция соҳасидаги буюк вазифани бажариш учун тайёр туришга чақирди. Неру, Ҳиндистонга махсус техника билими ва илмий ма'лумоти бўлган юз мингларча ёшлар керак, деди.

ЖАЗОИРДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ЛОНДОН, 15 апрель. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Жазоирдан билдиради: Француз қўшинлари Жазоирнинг турли районларида ҳавода, денгизда ва қуруқликда қўзғолончиларга қарши операциялар ўтказмоқдалар.

ПАРИЖ, 15 апрель. (ТАСС). Министрлар советининг қарорига мувофиқ, Франциянинг ҳамма қисмида уч чақириқ ёшидаги резервдагилар сафарбар қилинабошлади. Биринчи галда яқин кунларда Жазоирга юборилиши лозим бўлган 80 минг киши сафарбар қилинади.

Демократик матбуотнинг хабарларига, қараганда, бу чора Франция жамоатчилиги орасида протест ва норозилик туғдирмоқда. Кўпгина корхоналарда қисқа муддатли забастовка ва митинглар ўтказилмоқда. Бу забастовка ва митингларнинг қатнашчилари Жазоирда уруш ҳаракатларининг кучайтирилишига қарши норозилик билдирмоқдалар. Кечаги куннинг бир ўзидагина 2 минг хотин-қиз Министрлар совети биносига келди. Улар Жазоирдаги аҳволдан ғоят ташвишланаётганликларини билдирдилар ва Жазоир проблемасини тинч йўл блан ҳал этишни талаб қилдилар.

Кўпгина касаба союз ташкилотлари ва, биринчи галда, Умумий меҳнат конфедерацияси Жазоир масаласини тинч ҳал этишни ёқламоқда. Париж районининг «Форс уврие»га кирган касаба союз ташкилотлари худди шундай йўл тутдилар. Уларнинг раҳбарлиги ўзининг ахборотида «Министрлар советининг резервдаги бирқанча категорияни дарҳол армия сафига чақириш тўғрисида ва Жазоирга ҳарбий мадад юбориш ҳақида яқинда чиқарган қарори муносабати блан жамоатчилик ғоят ҳаяжонланмоқда ва ташвишланмоқда, деб ҳукуматни огоҳлантиради». Ахборотда яна бундай дейилади: «Жазоир халқи учун адолат ва эркинлик бериш шарти блан тинчлик ўрнатиш тўғрисида тезликда музокара бошлаш — масалани ҳал этишнинг бирдан-бир мақбул йўлидир.

40 СОАТЛИК ИШ ҲАФТАСИ ЖОРИЙ ҚИЛИШ МАСАЛАСИГА БАҒИШЛАНГАН ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯ

РИМ, 14 апрель. (ТАСС). Кеча Туринда «40 соатлик иш ҳафтаси жорий қилиш масаласига бағишланган халқаро конференция» очилди. Бу конференция Ивреа шаҳридаги ёзув машиналари ишлаб чиқаручи машҳур «Оливетти» заводининг ички комиссияси томонидан ташкил қилинган. Конференция ишларида Италия, Франция, Ғарбий Германия, Англия, Швеция, Финляндия, Голландия, Дания касаба союз ташкилотларининг вакиллари, шунингдек жаҳон касаба союзлари федерациясининг вакиллари қатнашмоқда.

Конференцияда ВЦСПСдан келган табрик ўқиб эшитдирилганида бу табрикни конференция қатнашчилари гулдурос қарсаклар блан кутиб олдилар. Халқ демократияси малакатларининг касаба союзларидан ҳам табрик телеграммалари олинди. «Оливетти» заводи ички комиссиясининг а'зоси профессор Бруццоне кириш нутқи сўзлаб конференцияни очди. У айтдики, конференциянинг мақсади иш ҳафтасини қисқартиш учун курашга ёрдам бериш мақсадида касаба союз арбоблари блан меҳнаткашларнинг вакиллари ўртасида фикр олишиш ва тажриба алмашинишдан иборатдир.

ФИНЛЯНДИЯДА СОВЕТ ФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИ БОШЛАНДИ

ХЕЛЬСИНКИ, 15 апрель (ТАСС). Кеча бу ерда совет кинофильмлари фестивали бошланди. Фестиваль 14 апрельдан 23 апрельгача давом этади. Финляндия ва Совет Иттифоқи давлат байроқлари блан безатилган «Рекс» кинотеатрида Финляндия пойтахти жамоатчилигининг вакиллари, маданият ва сан'ат арбоблари тўпландилар. Ҳозир бўлганлар орасида республика президенти У. К. Кекконен, сейм раиси В. Сукселайнен, ташқи ишлар министри Р. Тернгрен, маориф министри И. Виролайнен, СССРнинг Финляндиядаги элчиси В. З. Лебедев, бирқанча мамлакатлар дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, шунингдек совет кино ходимларининг фестиваль муносабати блан Финляндияга келган делегацияси а'золари бор эди.

Фестивальни Финляндия маориф министри, фестивальни ўтказучи комитетнинг раиси И. Виролайнен очди. У ўз нутқида Финляндия блан Совет Иттифоқи ўртасида маданий алоқалар ўсиб бораётганлигини қайд қилиб ўтди ва бу ишда сан'ат, жумладан кино муҳим роль ўйнаганини кўрсатиб ўтди.

Сўнгра совет кино ходимлари делегациясининг раҳбари Белоруссия ССР маданият министрининг ўринбосари Н. Ф. Садкович нутқ сўзлаб, совет сан'ати вакиллари самимий кутиб олинганлиги учун Финляндия ма'мурларига ташаккур изҳор қилди.

Расмий маросимдан кейин «Борис Годунов» кинофильми кўрсатилди.

Фестиваль вақтида Тампере, Турку, Кеми, Васа ва Ювяскюля шаҳарларида ҳам совет кинофильмлари кўрсатилади.

УЛАН-БАТОРДА ЧЕХОСЛОВАКИЯ РЕСПУБЛИКАСИГА БАҒИШЛАНГАН ВИСТАВКА ОЧИЛДИ

УЛАН-БАТОР, 15 апрель (ТАСС). Яқинда Улан-Баторда Чехословакия республикасига бағишланган виставка очилди. Виставкага Чехословакия машҳур рассомлари асарларининг репродукциялари, чинни ва ёғочдан ғоят чиройли қилиб ишланган буюмлар қўйилган. Виставка залларидан бирида Чехословакиядаги социалистик қурилиш соҳасида эришилган муваффақиятларни, мамлакат аҳолисининг моддий фаровонлиги ўсишини акс эттирган фоторасмлар жойлаштирилган.

Чехословакия республикасининг ҳаётига бағишланган виставка ғоят манзур бўлмоқда. Виставкани ҳозирдаёқ бирнеча минг киши келиб кўрди.

☆

ВЦСПС таклифи блан СССРда меҳмон бўлиб турган Австрия касаба союзлари бирлашмаси Марказий правлениесининг делегацияси 14 апрельда Тошкентга келди. Делегацияга Австрия Химия саноати ишчилари касаба союзининг секретари Георг Гроссауэр бошчилик қилмоқда. **Суратда:** меҳмонлар шаҳарнинг диққатга сазовор бўлган жойлари блан танишмоқдалар.

И. Душкин фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

☆

САН'АТ КУНДАЛИГИ

Эстрада артистларининг гастроли

Яқинда Оҳангарон шаҳрига гастрольга келган Ўзбекистон давлат эстрадаси артистлари томонидан берилган концертлар шахтёрларни ғоят мамнун қилмоқда.

Республикада хизмат кўрсатган артист Б. Печорин раҳбарлик қилаётган бу группанинг концерт программасида «Чироқларга назар ташланг», «Шундай бўлиши ҳам мумкин», «У ким ва улар кимлар» деган сатирик номерлар бор. Бу номерлар артистлардан О. Бежанбек, Н. Шаханова, П. Чехлатов, Е. Орловалар ижросида моҳирлик блан ижро этилди.

Артистлар томонидан «Шахтёр» ва «Горняк» клубларида берилган концертларда Республика халқ артисти Мукаррама Турғунбоева «Гулсара» операсидаги рақслар, хоразмча «Лазги», корейчча «Па-чачум», ҳиндча «Уттар прадеш» ва бошқа рақсларни моҳирлик блан ижро этиб, тамошабинларда катта таассурот қолдирди.

И. ЗАЙНУЛЛИН.

Янгийўл театри артистлари Бўстондиқда

Бўстондиқ районига гастрольга келган Маннон Уйғур номидаги Тошкент область музикали драма театрининг бир группа артистлари Ғазалкент посёлкаси меҳнаткашларига катта программада концерт бердилар. Концерт тамошабинларга манзур бўлди.

Артистлар район колхозларида концерт беришлари блан бирга меҳнаткашларга спектакльлар ҳам қўйиб бермоқдалар. Меҳнаткашлар меҳмонлар ижросида К. Яшиннинг «Нурхон» музикали драмасини, Б. Халиловнинг «Да'вогарлар» комедиясини қизиқиб тамоша қилдилар. Спектакльлардаги асосий рольларни республикада хизмат кўрсатган артист А. Охунов, солистка С. Пўлатова, артист М. Рустамов, Ш. Саримсоқовлар моҳирлик блан ижро этиб, тамошабинлар ҳурматига сазовор бўлдилар.

Ҳ. ҲАЙИТОВ.
Ш.ШОНАЗАРОВ.

Адабий концерт

Шу кунларда пойтахт тамошабинлари Ленинград Давлат эстрадаси артисти П. П. Грачев ижросида совет даврининг талантли шоири В. В. Маяковскийнинг чет эл мамлакатлари ҳақида ёзган ше'рларини зўр қизиқиш блан тингламоқдалар.

Грачев ўзининг чорак асрлик ижодий фаолиятида кўпгина отоқли рус шоирларининг асарлари асосида 10 га яқин «Адабий концерт» программасини яратди. Артист даставвал рус классик шоирлари асарлари асосида «Адабий концерт» программасини тузиб, Ленинград тингловчилари олдида катта муваффақият қозонабошлади. Кейинчалик Грачев рус классиклари асарларини ижро этишни давом эттириш блан бир қаторда совет поэзиясига ҳам мурожаат қилди. Орадан кўп ўтмай у «Совет поэзияси» (бунга Маяковский, Твардовский, Симонов, Исаковский ва бошқаларнинг ше'рлари кирган) деб аталучи «Адабий концерт» программасидаги номерларни ижро этиб, тамошабинлар э'тиборини ўзига тортабошлади.

Ўз устида мустақил ижодий иш олиб боришни севган П. П. Грачев В. В. Маяковскийнинг чет эллар тўғрисида ёзган ше'р ва бошқа асарлари асосида алоҳида «Адабий концерт» программасини тузиб, программага киритилган асарларни юксак маҳорат блан дикломация қилабошлайди.

...Яқинда Тошкент Округ офицерлар уйи концерт залида П. П. Грачевнинг концерти бўлиб ўтди. «Маяковский блан бирга Америка бўйлаб» деган бу тамошалар Маяковскийнинг чет элларга қилган сафаридан сўнг ёзилган ше'рларни ўз ичига олади. Маяковскийнинг чет эл сафаридан олган ўз таассуротлари ва кечирмаларини баён қилучи «Совет паспорти» ҳақидаги ше'р артист ижросида тамошабинда чуқур таассурот қолдиради.

Артист Маяковскийнинг «Мен кашф этган Америка», «Учар пролетар», «Пролетар, урушнинг тухумини қурит!», «Қизиллар ва оқлар» сингари асарларини ҳам зўр маҳорат блан ўқимоқда.

А. АЛИЕВ.

«ПАХТАКОР» ФУТБОЛЧИЛАРИНИНГ ИККИНЧИ ҒАЛАБАСИ

Кеча «Спартак» стадионида Тошкент «Пахтакор» ва Горький шаҳар Молотов номли автомобиль заводининг кекса футбол командаси «Торпедо» футболчилари ўртасида СССР биринчилиги учун ўйин бўлиб ўтди. Ўйин меҳмонларнинг ҳужуми блан бошланади. Лекин кўп ўтмай тошкентлилар ташаббусни ўз қўлларига оладилар. Ўйиннинг 15-нчи минутида ҳужумчи В. Канунников тўпни меҳмонларнинг дарвозасига тепиб киритади.

Ўйиннинг иккинчи ярмида ҳужумчи М. Боркин меҳмонлар дарвозасига иккинчи тўпни тепиб киритади. Бирнеча шиддатли ҳужумдан сўнг «Торпедо» командасининг ҳужумчиси Лазарев биринчи тўпни киритишга муваффақ бўлади. Ўйиннинг охиригача ҳисоб ўзгармайди.

Шундай қилиб, «Пахтакор» командасининг футболчилари 2:1 ҳисоби блан ғалабага эришдилар. Бу «Б» класс бўйича мамлакат биринчилиги учун курашаётган «Пахтакор» футбол командасининг иккинчи ғалабасидир.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

Чечак касалига қарши эмлашнинг аҳамияти

Партия ва ҳукуматимизнинг доимий ғамхўрликлари туфайли республикамиз халқ хўжалигининг барча соҳаларида, шу жумладан аҳолининг моддий-маданий фаровонлигини ошириш, халқ соғлигини сақлаш, айниқса юқумли касалликларга қарши кураш соҳасида катта ютуқларга эришилди. Чин чечак энг қўрқинчли юқумли касалликлардан бири бўлиб, Совет ҳокимияти давригача аҳоли ўртасида жуда кенг тарқалган эди, бу касалликдан кўп кишилар ўлар ва ногирон (кўр, кар, юрак касалига мубтало) бўлиб қоларди.

Чечакни бутунлай йўқотиш учун аҳолини чечакка қарши эмлаб чиқиш лозим эди. Совет ҳокимияти вужудга келган дастлабки кунлардан бошлабоқ чечакка қарши планли равишда кураш олиб борилди. 1919 йилда В. И. Ленин чечакка қарши мажбурий равишда эмлаш ўтказиш тўғрисидаги декретга қўл қўйди. Ўша йилдан бошлаб бу тадбир бепоён Ватанимизнинг ҳамма ерида систематик равишда амалга оширилиб борилди. Оқибат натижада 1937 йилга келиб чин чечак мамлакатимизда бутунлай тугатилди.

Лекин, эришилган бу ютуқлар блан хотиржам бўлиб қолиш ярамайди, чунки бизга чегарадош бўлган ба'зи чет мамлакатларда чин чечак ҳали йўқотилмаган экан, унинг қайси йўллар блан бўлмасин бизнинг мамлакатимиз территориясига ҳам ўтиб қолиши эҳтимолдан ҳоли эмас. Шундай экан, бундай ҳолларда юқумли касалликнинг аҳоли ўртасида тез тарқалмаслик чораларини кўриш зарур. Бундай фавқулодда муҳим тадбирни муваффақиятли амалга ошириш фақат соғлиқни сақлаш органларининг вазифаси бўлмай, балки аҳолининг ўзи ҳам бу ишда онгли равишда ва актив қатнашиши керак. Соғлиқни сақлаш органлари ва барча медицина ходимлари эса даставвал аҳолига масаланинг моҳиятини яхшилаб тушунтиришлари лозим.

Чечакка қарши муваффақиятли ўтказилган эмлаш кишига шу касалликни юқтирмайди, я'ни кишии организмини касал юқмайдиган, ёки у та'сир этмайдиган қилиб қўяди. Организмдаги бу хусусият бора-бора кучсизланади, шунинг учун вақти блан чечакка қарши эмлатиб туриш керак. Совет медицинаси қонунига биноан, биринчи марта болалар 5 — 8 ёшга етганда эмланади, бу эса вакцинация деб аталади. Кейинги такрор эмлаш (ревакцинация) 10 — 11 ва 18 — 20 ёшда ўтказилади. Дори тирсакдан юқорироққа, елка бўғинига яқинроқ жойга эмланади. Терининг белгиланган 3 жойига аввал эм дори (детрит)дан озгина суртилади, кейин махсус асбоб блан шу жойнинг устидан озгина тилинади; эмланган жойни то чечак эми қуригунча 5 — 10 минут очиқ тутиб туриш лозим. Эмланган боланинг ўша жойи 3 — 4 кундан кейин қизаради ва озгина шишади, кейинчалик эса чечак доғи пайдо бўлади. Эмлашдан 8 — 9 кун ўтгандан кейин юқоридаги аломатлар ўрнида яллуғланиш пайдо бўлади. Одатда яллуғланишдан кейин эмланган бола ёки катта ёшдаги киши иситмалайди. Яллуғланган жой қотиб, 4 ҳафта ичида бутунлай тушиб кетади ва эмланган жойнинг ўрнида чандиқ-чечак эмининг ўрни қолади, бу эса кишида абадий сақланади. Ревакцинация (такрор эмлаш) одатда, бирмунча осонлик блан ва тез ўтади, терининг устида сал-пал доғ қолдиради.

Юқорида айтганларимиздан кўриниб турибдики, чечакка қарши эмлашда кишида тезгина тузалиб кетадиган кичкина яра ҳосил бўлади, холос. Шунинг учун бу унчалик мураккаб бўлмаган, аммо муҳим хирургия операциясини ўтказишда эмланган жойга бошқа юқумли касал тарқатучи микроблар кириб қолишидан жуда эҳтиёт бўлиш талаб қилинади. Шу сабабли эмлаш махсус ёруғ ва озода хонада ўтказилади, эмланадиган жой спирт ёки эфир блан яхшилаб артилади, эмлаш учун ишлатиладиган асбоб эса қайноқ сувда ёки оловда қиздириб олинади. Бундан ташқари, эмлаш вақтида қуйидаги қоидаларга амал қилиниши зарур:

1. Эмланадиган киши эмлаш олдидан ювинган ва тоза ич кийим кийган бўлиши керак.
2. Эмланган киши ўзини озода сақлаши лозим, ҳаммадан аввал унинг бадани ва кийими тоза бўлиши керак.
3. Чечак эмига тегиш, уни қашлаш ярамайди.
4. Чечак эмини қашлаб, юлиб ташлашдан сақлаш учун боланинг тирноғи яхшилаб олинган бўлиши, зарарланган чечак эмини фақат врачнинг кўрсатмаси блангина даволаш лозим.
5. Эмланган болани эм яллуғи қотиб, тушиб кетгандан кейингина чўмилтириш керак.
6. Эм қўтирини юлиб ташлашга йўл қўйилмаслиги лозим, чунки, у ма'лум вақтда ўз-ўзидан тушиб кетади.
7. Инфекциянинг эмланган ёки энди эмланадиган кишининг биронта жойига юқмаслиги учун эмланганларга қаровчилар қўлларини совун блан яхшилаб ювишлари ёки тегишли воситалар блан дезинфекция қилишлари зарур. Бу воситалар жумласига: 2 — 3 процентли клорамин эритмаси, 2 процентли карбол кислотаси. 1:1000 қоришмали сулема ва бошқалар киради.
8. Эмланган боланинг овқат режимини ўзгартиш ярамайди; лекин шу блан бирга, боланинг ичи бузилса, дарҳол унинг олдини олиш чорасини кўриш керак, эмадиган ёш болаларни фақат она сути блан боқиш тавсия этилади.
9. Ҳаво яхши пайтларда болани соф ҳавога олиб чиқиш мумкин, лекин бунда уни одатдагидан иссиқ қилиб кийинтирмаслик керак.
10. Ёз пайтларида болани кун тиғидан ва офтоб уришдан сақлаш лозим.

Эмлашни йилнинг ҳарбир фаслида ўтказиш мумкин, лекин ёзда эмлаш бошқа фасллардагига қараганда бироз ноқулайроқдир. Чечакка қарши эмлашнинг оғирлашиб кетмаслиги учун худди шу даврда бола ёки катталар қандайдир биронта юқумли ва узоқ чўзилган оғир касалликка чалинган бўлса, организмда модда алмошинувининг бузилиш аломатлари, баданда тошмалар ва айниқса экзема ва фурункуллар пайдо бўлса, қулоқдан йиринг келиб турса ва кўз оғриётган бўлса, бундай ҳолларда эмлаш мумкин эмас. Шундай ҳодисалар мавжуд бўлган тақдирда бу ҳақда эмловчи медицина ходимини хабардор қилиш керак ва у ҳақиқатни аниқлагач, эмлашни эмланучи киши тузалгунча вақтинча тўхтатиши мумкин.

Соғ киши эмлангач, то унинг эми қотиб тушиб кетмагунча экзема, фурункул ва терисида ҳархил тошмалар чиққан касалларга яқин йўлатмаслик шарт. Шундай эҳтиёт чоралари кўрилгандагина чечакка қарши қилинган эмлаш кутилган натижани беради. Мабодо эмлангандан кейин чечак ўрни ҳадеб оғрийберса ёки йиринг бойлаб кетса, дарҳол врачга мурожаат қилиб, врач берган маслаҳатларга амал қилиш керак.

Шунга эришмоқ керакки, ҳарбир бола ёки катта ёшдаги граждан эмлашни — вакцинация ва ровацинацияни ўз вақтида қабул қилиши керак. Чечакка қарши эмлашни уюштириш ишлари ҳам шуни талаб қилади. Бундай тадбирни ўз вақтида тўғри ўтказиш чин чечакнинг тарқалмаслигини та'минлашнинг бирдан-бир шартидир. Шунга кўра аҳолига чечакка қарши эмлашнинг аҳамиятини тушунтириш, улар орасида медицина пропагандасини кучайтириш муҳим аҳамиятга эга.

Меҳнаткашларнинг соғлиғи тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш, турли касалликларнинг олдини олиш учун санитария — профилактика тадбирларини изчиллик блан амалга ошириш, айниқса чин чечакка қарши эмлашни ўз вақтида ўтказишда медицина ходимларига актив ёрдам бериш — бутун жамоатчиликнинг бевосита бурчидир.

С. ДУБРОВИНСКИЙ.
профессор.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/IV да **Чин муҳаббат**, 18/IV да **Кутлуғ қон.** Спектакль кеч соат 8 яримда бошланади.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/IV да **Оққуш кўли**, 18/IV да **Риголетто.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 18/IV да **Нурхон.**

БУГУН КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА», НАВОИЙ номли, «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Мексикали.**

«ВАТАН» — **Водида олишув.**

«ИСКРА» — кундуз ва кечқурун янги югослав бадиий фильми **Хазон қилинган умрлар**, 3-нчи залда кундуз соат 4—20 минутда **Деҳлидаги саноат виставкасида.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

18 апрельда

ЯНГИ АТТРАКЦИОН — УССУРИЯ ВА БЕНГАЛИЯ

ЙЎЛБАРСЛАРИ

Ўргатучи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист **А. Н. Александров.**

Тамоша кеч соат 8 да бошланади.

Калинин район, Молотов қишлоқ советидаги Будённий номли колхозда туручи **Зайниддин Омонов**нинг шу колхозда туручи Лутфи Мирҳусанова-Омоновадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район, 1-нчи участка халқ судида кўрилади.

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР БЎЙИЧА

27-НЧИ ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

расмий жадвали

Бу тираж 1956 йил 8 апрельда Ангрен шаҳрида бўлиб ўтди.

Тошкент областининг ҳамма омонат кассаларидаги ютуқли омонат счётларининг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Счёт №	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига % блан)	Счёт №	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига % блан)	Счёт №	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига % блан)
32	25	368	25	743	25
53	25	422	25	761	25
85	100	466	25	830	50
140	25	482	25	840	25
174	100	553	25	910	25
238	50	592	25	958	25
240	25	618	200	968	25
289	25	650	25		
358	25	713	25		

Счётларининг сони 1000 дан ошган омонат кассаларида, биринчи мингда қайси номерлар ютган бўлса, янаги мингларда ҳам худди шу номерлар ютгандир, я'ни № 1032, 2032, 3032, 1053, 2053, 3053, 1085, 2085, 3085 ва ҳоказо.

Тираж комиссиясининг раиси **В. Д. Лисин.**
Мас'ул секретарь **С. М. Муҳамедов.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 39040, Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142. 2

Р. 03810. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1416.